

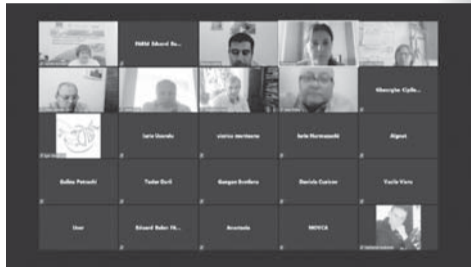


Agravista

nr. 13-14 (297-298),
30 septembrie 2020

www.agravista.md CEL MAI COMPLET PORTAL AGRICOL DIN MOLDOVA

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:



GRUPURILE TEMATICE DE LUCRU ALE REȚELEI NAȚIONALE PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ AU ACTIVAT PRODIGIOS

2



CÂND SE CULEG STRUGURII? TRADIȚII ȘI METODE

5



ADMA VA REEȘALONA DATORIILE BENEFICIARILOR DE TEHNICĂ AGRICOLĂ PROCURATĂ ANTERIOR DE LA „UNITATEA 2KR”

8



UNIUNEA EUROPEANĂ OFERĂ SPRIJIN LA ARMONIZAREA LEGISLAȚIEI NAȚIONALE ÎN DOMENIUL AGROALIMENTAR CU ACQUIS-UL COMUNITAR PRIN PRISMA PROIECTULUI TWINNING

9



ASOCIAȚIA MOLDOVA FRUCT PLANIFICĂ SĂ EXPORTE ÎN FEDERAȚIA RUSĂ CIRCA 30-35 MII TONE DE PRUNE

12

O REVELAȚIE ÎN DOMENIU - **AGRICULTURA CONSERVATIVĂ** MANUAL PENTRU PRODUCĂTORI AGRICOLI ȘI FORMATORI

Federația Agricultorilor din Moldova FARM, la 20 de ani de la fondare, continuă să-și consolideze pozițiile de lider în promovarea intereselor producătorilor agricoli din Republica Moldova, prin activități și proiecte bine gestionate și exemplar implementate. Astfel, recent a fost publicat un nou manual, destinat producătorilor agricoli și formatorilor, care a fost conceput cu scopul promovării și prezentării publicului interesat cele mai actuale studii în domeniul agriculturii conservative, autorii descriind aspectele tehnologice, ecologice și economice caracteristice sistemului agricol conservativ.

Lucrarea constituie un punct de referință în domeniu, toți cei preocupați de impactul negativ al tehnologiilor bazate pe lucrarea excesivă a solului asupra mediului ambiant având posibilitatea de a găsi în acest manual răspunsuri și sugestii pentru aplicarea în practică a principiilor Agriculturii Conservative. Conținutul manualului corespunde programului de instruire a formatorilor și producătorilor agricoli care aplică sau intenționează să aplice în practică Agricultură Conservativă.

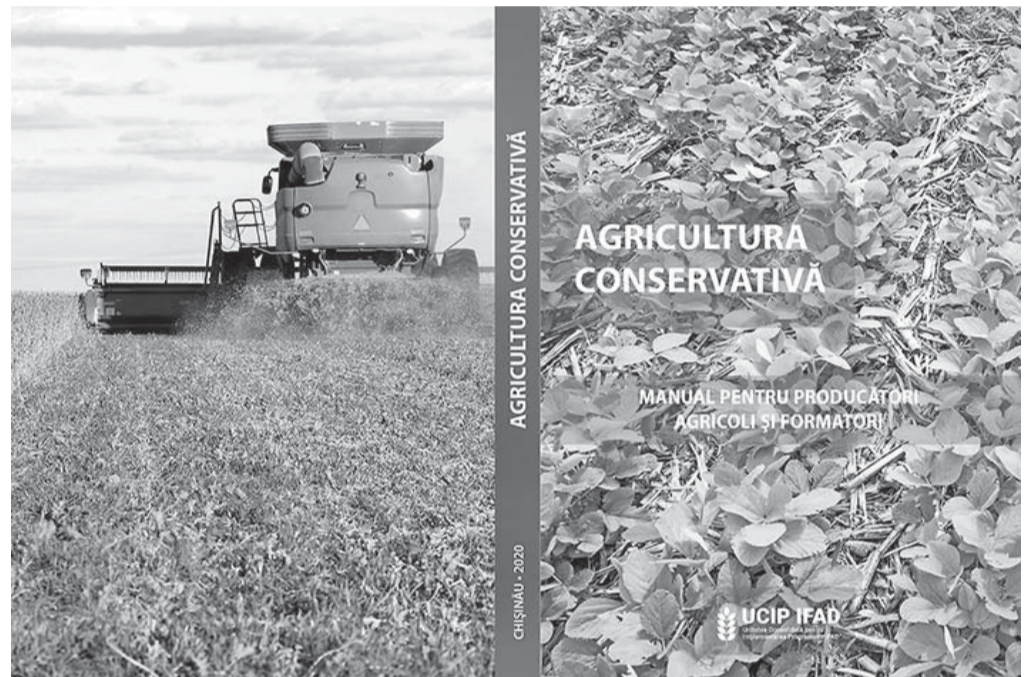
O lucrare valoroasă, Manualul Agricultură conservativă a fost elaborat de către o echipă de experți cu renume, precum Boris BOINCEAN, doctor habilitat în științe agricole, Leonid VOLOȘCIUC, doctor habilitat în științe biologice, Mihail RURAC, doctor în științe agricole, Iurie HURMUZACHI, doctor în științe economice, Grigore BALTAG, doctor în științe economice, cu suportul financiar al Fondului Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (IFAD).

Apărut în condiții poligrafice excelente, Manualul a primit cele mai bune recenzii din partea unor experți cunoscuți. Astfel, domnul Andrei Gumovschi, doctor în științe agricole, conferențiar universitar, a menționat că autorii demonstrează cu succes că agricultura conservativă este principala măsură de adaptare la schimbările climatice. "Manualul prezentat se adresează producătorilor agricoli, formatorilor, studenților, specialiștilor în domeniul agricol, agroecologiei, biologiei, etc., însă, consider, el poate fi folosit și consultat de toți acei, care activează la formarea specialiștilor, care se interesează și au nevoie de cunoștințe tehnologice, ecologice și economice.

Autorii au reușit să pună la dispoziția cititorului o vastă, prețioasă informație, ce reprezintă o călăuză în implementarea și aplicarea corectă a tehnologiilor moderne a sistemului de agricultură conservativă.

Manualul propus începe cu capitolul: „Impactul schimbărilor climatice asupra agriculturii”, care demonstrează că în ultimii ani frecvența secetelor, provocate de acest fenomen, a crescut. Aproape, fiecare an este însoțit de fenomenul de secetă îndelungată sau de scurtă durată. Aceasta confirmă necesitatea de extindere a sistemului de agricultură conservativă, care asigură recolte înalte, stabile. Datorită acestui sistem activitatea în agricultură devine profitabilă.

Ca să înțelegem mai bine necesitatea siste-



mului de agricultură conservativă ar fi bine să ne amintim de secetele din anul 2007 și 2012, care au produs pierderi de circa 1,0 respectiv 1,25 miliarde dolari. Schimbările climatice vor contribui la creșterea temperaturilor și la variabilitatea precipitațiilor în viitor, reducând mai mult recoltele și efectivele de animale. Republica Moldova pierde mediu anual 600 mln. dolari din cauza secetei. Mari pierderi ne așteaptă în anul 2020, când este cea mai gravă secetă din ultimul secol în Europa de Est”, a mai specificat domnul Andrei Gumovschi.

Cuvinte de apreciere pentru munca autorilor Manualului a avut și un alt recenzent, domnul Alexandru Stratan, m.c. al AȘM, dr. hab., prof. univ., care a menționat: „... Autorii manualului recomandă utilizarea adecvată a reziduurilor vegetale, care deseori sunt pur și simplu arse direct în câmp, aducând pagube și mai dezastruoase atât solului, cât și mediului ambiant în întregime. Un capitol special al manualului este dedicat culturilor de acoperire, cu explicații detaliate privind necesitatea, importanța practică și denumirea speciilor (culturilor) de acoperire în condițiile Republicii Moldova.

Plus la cele sus-menționate, lucrarea avizată familiarizează pe cititorii săi potențiali cu cele mai actuale studii în domeniul agriculturii conservative, realizate atât de către savanții și practicienii autohtoni, cât și colegii lor din țările Vest-europene sau Nord-americane, ceea ce ridică nivelul de utilitate a manualului recenzat și mai mult.

În calitate de apreciere generală a manualului este de menționat, în special, orientarea lui practică, prezența bine structurată a recomandărilor pe fiecare problemă concretă, ceea ce transformă lucrarea într-o sursă foarte necesară de informație pentru o gamă largă de agricultori din Republica Moldova.

Totodată, este de menționat, că în sectorul agricol autohton, conform ultimului Recensă-

mânt General Agricol, într-un mod sau altul, sunt antrenate în activitatea agricolă mai mult de 900 de mii de exploatații agricole. Evident, cantitatea preconizată a tirajului manualului (doar 800 de exemplare) va fi insuficientă pentru un auditoriu de practicieni atât de mare. Se recomandă, ca alături de ediția planificată a manualului pe suport hard, o versiune electronică a cărții să fie accesibilă, în măsura posibilității, și în mediul online.”

Lucrarea a fost apreciată și de către producătorii agricoli, Gheorghe Panfil, fermier cu vastă experiență menționând: "Autorii manualului au depus o muncă enormă pentru a aduna și corela toate cunoștințele din acest vast domeniu. Acest manual este scris în maniera de a pune cititorul în ipostaza de gânditor în momentul delectării cu lectură. În procesul de studiere a manualului, pentru mine a fost foarte ușor de înțeles toată informația. Prezintă interes foarte mare informația despre agricultura conservativă și respectarea strictă a principiilor de implementare. În practica mea de implementare, m-am ciocnit cu multiple probleme, care sunt reflectate în acest manual și mă bucură faptul că unele din ele, intuitiv, le-am rezolvat, altele - în baza bunelor practice din țară și de peste hotare. Manualul ne este călăuză în rezolvarea multor probleme, este descris pas cu pas la menținerea solului acoperit cu înveliș de plante, plante intermediare și reziduri moarte de plante. S-au redat cele mai bune modele de asolamente pentru diferite zone geografice și pedoclimatice din țară. Sunt prezentate rotațiile culturilor în asolament pentru structurarea solului și acoperirea mai bună cu resturi vegetale. Odată cu implementarea acestor pași biologici se îmbunătățește protecția culturilor de boli și dăunători în concordanță cu agricultura ecologică. Nutriția plantelor în sistemul de disturbanță minimă a solului, aprovizionarea culturii cu îngrășăminte organice.”

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară → 15**

GRUPURILE TEMATICE DE LUCRU ALE REȚELEI NAȚIONALE PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ AU ACTIVAT PRODIGIOS

RNDR A DEZBĂTUT SUBIECTE ALE POLITICII DE SUBVENȚIONARE PENTRU AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

Subiectul „Politica de subvenționare pentru agricultură și dezvoltare rurală” a fost abordat în cadrul celei de-a treia (ultima) ședință a Grupului Tematic de Lucru al Rețelei Naționale pentru Dezvoltare Rurală (RNDR), pe 23 septembrie curent, în regim online, pe platforma ZOOM.

În cadrul ședinței, cu o vastă prezență reprezentativă, implicate atât entitățile societății civile participante la derularea proiectului, cât și delegații ai autorităților de resort ale statului, participanții au dezbătut constrângerile de politici și regulatorii privind subvenționarea agriculturii și mediului rural și, doi, au fost înaintate recomandări referitoare la îmbunătățirea politicilor de subvenționare.

Cele mai sensibile subiecte în cadrul discuțiilor au

fost: asigurarea principiului echității inter-sectoarele în alocarea subvențiilor, eficiența mecanismului plăților directe la unitatea de măsură, sporirea accesului producătorilor mici la subvenții, mecanisme de suport pentru sectoarele subdezvoltate etc. La subiectele abordate au fost purtate discuții vii, opiniile experților și membrilor GTL fiind direcționate la identificarea soluțiilor argumentate și care ar avea o susținere majoritară din partea participanților. Pe finalul ședinței, propunerile parvenite au fost, în linii generale, acceptate, acestea urmând să fie îmbunătățite și mai apoi aprobate la ședința Consiliului de Administrare al Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală.

Atelierul de lucru a fost organizat de Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală (RNDR) în colaborare cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM), în cadrul proiectului „Implicarea societății civile în îmbunătățirea politi-

cilor și promovarea modelelor eficiente de dezvoltare rurală” care este finanțat de către Delegația Comisiei Europene din Republica Moldova.

RNDR A DISCUTAT PROBLEMA DEZVOLTĂRII INFRASTRUCTURII REGIONALE DE MARKETING - CENTRE DE LOGISTICĂ PENTRU PRODUCȚIA AGRICOLĂ

și fragmentat datorită lipsei unui centru de coordonare și a unei viziunii strategice naționale ce ar contribui la stabilirea priorităților sinergice pentru toți actorii vizati: instituțiile statului, sectorul asociativ și cel privat;

• Competitivitatea scăzută a sectorului prin productivitatea scăzută și calitatea producției agricole neconformă, care este livrată direct din câmp cu destinație diferitor lanțuri valorice;

ce ar facilita transpunerea lor în practică.

În concluzie, pe lângă recomandările la subiectele abordate, s-a mai menționat și importanța implicării constructive a sectorului asociativ în soluționarea problemelor identificate în sectorul agrar, cât și utilitatea consolidării relațiilor de colaborare cu structurile responsabile ale statului.

Atelierul a fost organizat de Rețeaua Națională de

se pot caracteriza prin anumite limitări și constrângeri. În linii mari, acestea sunt următoarele:

- Sprijinului insuficient din partea autorităților centrale și locale;
- Insuficiența fondurilor și dificultăți în acumularea capitalului inițial pentru formarea și finanțarea cooperativelor;
- Mecanisme de impozitare diferite a cooperativelor în comparație cu producătorii individuali;

- Comunicarea slabă între agricultori și mentalitatea inertă;

- Nivelul redus de conștientizare și înțelegerea diferită a scopurilor și principiilor de funcționare ale cooperativelor;

- Cunoștințe și experiență insuficientă în domenii precum managementul cooperativelor, contabilitatea și raportarea în cadrul cooperativelor, marketingul și comercializarea, managementul financiar și al riscurilor, etc.

- Lipsa abilităților de management și a integrității liderului cooperativei;
- Remunerarea sau stimularea adecvată a conducătorului cooperativei.

În urma activității Grupului Tematic de Lucru au fost elucidate **cinci constrângeri majore aferente procesului de cooperare și asociere a agricultorilor din Republica Moldova** legate de:

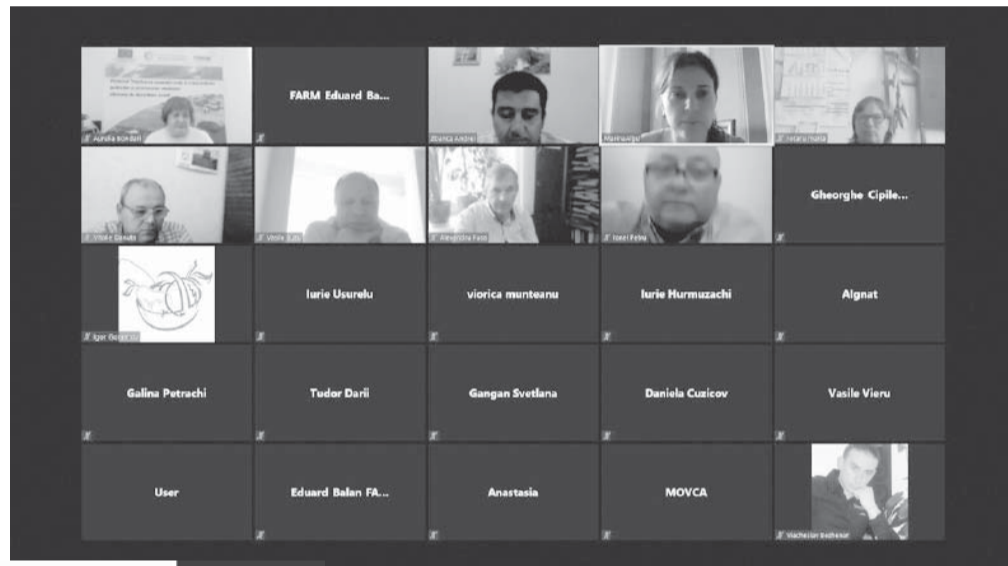
1. Lipsa unui cadru instituțional de coordonare și dezvoltare a sistemului de cooperative agricole și non-agricole din Republica Moldova;

2. Deficiențele cadrului legal existent în Republica Moldova cu privire la cooperare;

3. Insuficiența instrumentelor financiare de stimulare a cooperativelor;

4. Lipsa politicilor fiscale stimulative și echitabile dezvoltării cooperării în Republica Moldova;

5. Insuficiența programelor educaționale și de asistență tehnică pentru cooperative.



9) Accesibilitate redusă a fermierilor la stimularea activităților de promovare pe piețele externe

Accesarea subvențiilor pentru promovarea producției pe piețele externe este una dintre măsurile cu cele mai mici resurse atrase. În anul 2019 au fost acordate subvenții prin această submăsură (1.9) circa 50 mii lei, ceea ce constituie 0,001% din valoarea FNDAMR, iar în anii 2017-2018 nu au fost subvenționate acțiuni. Una dintre cauzele acestei situații este nivelul redus de participare a fermierilor la expozițiile internaționale și altă cauză, numărul mic de fermieri ce participă la promovarea producției peste hotare.

• Necesitatea perfecționării operațiilor post-recoltare pentru produsele agroalimentare și modernizarea ambalajelor pentru crearea de valoare adăugată;

• Lipsa calității omogene a produselor agroalimentare pentru formarea loturilor mari destinate comerțului cu livrare stabilă și pentru perioade îndelungate, care este solicitată în prezent de rețelele de comercializare retail;

• Lipsa diversificării lanțurilor de procesare a producției agricole și alternativelor pentru accesarea piețelor alternative.

La subiectele abordate s-au pronunțat exhaustiv responsabilii de domeniu, recomandările înaintate fiind acceptat să fie discutate final la ședința Consiliului Național al RNDR. Directoarea RNDR, doamna Aurelia Bondari, a insistat, în acest context, ca fiecare recomandare să fie însoțită de mecanisme clare de implementare, ceea

Dezvoltare Rurală (RNDR) în colaborare cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) în cadrul proiectului „Implicarea societății civile în îmbunătățirea politicilor și promovarea modelelor eficiente de dezvoltare rurală”, care este finanțat de către Delegația Comisiei Europene din Republica Moldova.

POLITICI DE STIMULARE A COOPERĂRII AGRICULTORILOR ÎN MARKETING ȘI PRELUCRARE LA SCARĂ MICĂ

La o altă ședință a GAL au fost abordate subiecte ce țin de politici de stimulare a cooperării agricultorilor în marketing și prelucrare la scară mică. În cadrul ședinței s-a menționat că procesele de lansare și dezvoltare a cooperativelor de marketing și de procesare la scară mică

Problemele dedicate domeniului „Dezvoltarea infrastructurii regionale de marketing - centre de logistică pentru producția agricolă (licitații agricole)” au fost discutate în cadrul unei reuniuni a Grupului Tematic de Lucru al Rețelei Naționale pentru Dezvoltare Rurală (RNDR), astăzi, 25 septembrie 2020.

În cadrul atelierului de lucru, la care au participat partenerii de implementare a proiectului, din sectorul asociativ și reprezentanții autorităților de profil ale statului, au discutat preponderent constrângerile de politici și regulatorii privind dezvoltarea infrastructurii regionale de marketing, fiind înaintate și recomandări pentru diminuarea acestora. De asemenea, s-a menționat că analiza sectorului agroalimentar în RM ne permite să elucidăm cinci constrângeri majore ale sectorului cu referință la comercializarea produselor agroalimentare:

• Infrastructura de marketing se dezvoltă neuniform

Constrângerile majore ale procesului de cooperare

- Lipsa unui cadru instituțional de coordonare și dezvoltare a sistemului de cooperative agricole și non-agricole din Republica Moldova
- Deficiențele cadrului legal existent în Republica Moldova cu privire la cooperare
- Insuficiența instrumentelor financiare de stimulare a cooperativelor
- Lipsa politicilor fiscale stimulative și echitabile dezvoltării cooperării în Republica Moldova
- Insuficiența programelor educaționale și de asistență tehnică pentru cooperative

Federația Agricoltorilor din Moldova FARM

Bd. Ștefan cel Mare 123V
MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației Agricoltorilor:

Cantemir (273) 2 28 53
Drochia (252) 2 70 32
Edineț (246) 2 43 84
Fălești (259) 2 29 51
Hâncești (269) 2 34 08

Nisporeni (264) 2 38 57
Orhei (235) 2 49 55
Râșcani (256) 2 45 84
Ungheni (236) 2 34 55
Cahul (299) 2 14 13

Publicație periodică a Federației Agricoltorilor din Moldova | FARM
Agravista

Redactor-șef: Eduard BALAN
Machetare: Victor PUȘCAȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: ebalan@agrofarm.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3» Comanda nr. 354

Tiraj: 3500

PARTENERIAT PENTRU BUNA GUVERNARE ȘI DEZVOLTARE LOCALĂ A ORASULUI FĂLEȘTI

Asociația Obștească „CUTEZĂTORUL” este unul din cei 59 de beneficiari ai Programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova”, finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer (KAS). Proiectul „Parteneriat pentru buna guvernare și dezvoltare locală a orașului Fălești” are scopul de a contribui la perfecționarea activității administrației publice locale, prin implicarea cetățenilor în procesul de formare, adoptare și monitorizare a executării bugetului orașului, sporirea gradului de transparență a activității Consiliului local Fălești. Proiectul a avut o valoare de 29995 Euro și este implementat de Asociația Obștească „CUTEZĂTORUL” în parteneriat cu asociațiile „Rural Nord”, Centrul pentru Cooperare al Tineretului și primăria or. Fălești timp de 12 luni. Activitățile au fost derulate în mai multe localități ale raionului Fălești și în orașul Glodeni.



Conform studiului „Măsurarea gradului de satisfacție al locuitorilor or. Fălești față de serviciile publice”, desfășurat în cadrul proiectului GIZ „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, în 2018, numai 41,6 % din populația interviuată a orașului Fălești a declarat că are acces la informația de interes public și participă la procedurile bugetare și de luare a deciziilor. Numai 20,7% din respondenți sunt satisfăcuți de nivelul de transparență a proceselor de achiziții publice și 21,4 % - cu nivelul de transparență a luării deciziilor de către APL din localitate. Ca rezultat, mai mult de jumătate din locuitorii urbei nu sunt mulțumiți de activitatea APL, calitatea și gradul de satisfacere a serviciilor publice. Pasivitatea locuitorilor urbei a fost confirmată și în cadrul primului sondaj - „Accesul la infor-

mație și nivelul de informare al cetățenilor privind bugetul orașului Fălești și activitatea Consiliului și Primăriei or. Fălești”, realizat de proiect în lunile ianuarie-februarie 2020. La întrebarea „Ați accesat vreodată pagina web a Consiliului local Fălești?”, 18 % au răspuns „da”, 68 % - „nu”. Numai 8 % au menționat că au deschis pagina web a primăriei de mai multe ori, iar 6 % din locuitorii urbei au răspuns că nu-i interesează. La întrebarea „Cum credeti, activitatea Primăriei Fălești este transparentă?”, 32 % dintre respondenți au dat un răspuns negativ, 34% o socot transparentă, 19% dintre respondenți nu știu răspunsul și 10% nu-i interesează. Numai 64 % din respondenți au răspuns că nu știu că au dreptul să participe la ședințele Consiliului local, numai 9% din

ei au participat vreodată la ședințele Consiliului local, numai 9 % dispun de informații despre bugetul orașului, iar 85 % nu cunosc nimic despre bugetul urbei, nici un respondent nu cunoaște cum sunt cheltuiți banii publici. Nesoluționarea acestor probleme va agrava în continuare situația socială, prin majorarea neîncrederii cetățenilor în organele statale, conflictul între APL și populație, încetinirea procesului de democratizare a societății, poate să conducă la sporirea indiferenței cetățenilor față de situația social - economică din comunitate.

Din aceste considerente și în scopul utilizării eficiente a finanțelor publice, asigurării transparenței APL din orașul Fălești, Asociația Obștească „CUTEZĂTORUL”, în colaborare cu ONG- ul „Asociația

autorităților publice locale „Rural Nord”, „Centrul pentru Cooperare al Tineretului” și acordul primăriei locale, au propus spre finanțare proiectul „Parteneriat pentru o bună guvernare și dezvoltare locală a orașului Fălești”. Astfel, ONG-urile implicate în proiect au devenit vectori ai cetățeniei active, punți de legătură între cetățeni și factorii decizionali, contribuind la informarea, instruirea și implicarea unui număr mare de cetățeni în dezvoltarea comunitară și a dialogului civil între cetățeni și autorități.

Pornind de la scopul proiectului - contribuirea la perfecționarea APL, prin implicarea cetățenilor în procesul de formare, adoptare și monitorizare a executării bugetului orașului, sporirea gradului de transparență a activității Consiliului local Fălești -, partenerii proiectului au activat pentru generarea rezultatelor preconizate, prin implicarea cetățenilor la monitorizarea proceselor bugetare și de dezvoltare locală.

La demararea proiectului, participanții la conferință au fost informați despre rolul Uniunii Europene în dezvoltarea societății civile, scopul, obiectivele, activitățile și rezultatele preconizate în cadrul proiectului, au audiat raportul „Parteneriat pentru buna guvernare și dezvoltare locală a orașului Fălești”, prezentat de managerul proiectului, domnul Victor Cimpoieș. Cu alocuțiuni la tema proiectului au venit și partenerii proiectului, Alexandru Fusa, expert consultant în domeniul transparenței, AO „Rural Nord”, Damian Furdui, directorul executiv al Centrului de Cooperare al Tineretului, Ludmila Nichiforov, membra a AO „CUTEZĂTORUL”, Alexandru Severin, primarul orașului Fălești ș.a. Este de menționat că locuitorii orașului au manifestat un interes sporit față de proiect, participând activ la activitățile lui.



UN NOU PROIECT PENTRU CETĂȚENII RAIONULUI FĂLEȘTI

La 30 septembrie 2020, în sala de ședințe a Consiliului raional Fălești, a avut loc Conferința de lansare a proiectului „Cetățeni implicați - comunități dezvoltate - servicii de calitate”, finanțat de Uniunea Europeană, prin proiectul „Abilitarea cetățenilor din Republica Moldova”, implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ). Proiectul este implementat de Asociația Obștească „CUTEZĂTORUL” în parteneriat cu ONG-ul „Noi - viitorul luminos”, Consiliul raional și primăria or. Fălești, DPGC Fălești, Consiliul raional al tinerilor din or. Fălești.

La eveniment au participat 30 de reprezentanți ai partenerilor de proiect, organelor APL de nivelul I și II, instituțiilor publice, întreprinderilor municipale, societății civile, mass-media, cetățenilor. Conferința a fost deschisă și moderată de managerul proiectului, Victor Cimpoieș, care a menționat rolul pozitiv al Uniunii Europene și GIZ Moldova în dezvoltarea infrastructurii în domeniul AAC, societății civile din Republica Moldova, a

prezentat proiectul, iar reprezentanții consorțiului de implementare al proiectului au relatat despre activitățile și contribuția acestora pentru atingerea obiectivelor și rezultatelor

preconizate. Președintele raionului, domnul Sergiu Fântână, alți vorbitori, au menționat importanța proiectului pentru sensibilizarea și implicarea cetățenilor în procesele

de luare a deciziilor, dezvoltare locală, monitorizarea realizării proiectelor și îmbunătățirea serviciilor publice în domeniul asigurării cu apă și canalizare. Pavel Ivanciuc, managerul proiectului „Îmbunătățirea serviciilor de asigurare cu apă și canalizare a or. Fălești, a menționat că beneficiarii proiectului se vor include activ în implementarea proiectului menționat.

Primarul comunei Fălești Noi, Vladimir Bejenari, a mulțumit pentru includerea localității sale în proiect și a spus că va acorda tot sprijinul la crearea și instruirea

membrilor Comitetului Local de Cetățeni (CLC), la elaborarea Strategiei de comunicare și implicare a cetățenilor în procesele luării deciziilor, implementarea și monitorizarea proiectului „Construcția sistemului de canalizare și apeduct în s. Fălești Noi, finanțat de FEN.

Proiectul va sensibiliza peste 25 mii de locuitori ai raionului Fălești privind necesitatea implicării lor în soluționarea problemelor cu care se confruntă, va dezvolta capacitățile la peste 500 reprezentanți ai APL, instituțiilor publice, întreprinderilor municipale, societății civile, membrilor comitetelor locale de cetățeni din or. Fălești și comuna Fălești Noi, pentru a se implica în monitorizarea implementării proiectului „Îmbunătățirea serviciilor de aprovizionare cu apă a orașului Fălești”, finanțat din sursele UE.

AO „CUTEZĂTORUL” este beneficiara Programului de granturi locale al Uniunii Europene și implementează proiectul „Cetățeni implicați - comunități dezvoltate - servicii de calitate” în raionul Fălești.

Programul de granturi locale este lansat în baza Cadrului Unic de Sprijin al UE, acordat pentru Republica Moldova (2017-2020) din cadrul Instrumentului European de Vecinătate, prin intermediul proiectului „Abilitarea cetățenilor din Republica Moldova” (2019-2021), finanțat de către Uniunea Europeană și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ). Partenerii proiectului pentru regiunea Nord sunt AO Pro Cooperare Regională și AO CASMED.





LUCRĂRI AGRICOLE ÎN CÂMP TOAMNA



În septembrie s-a finalizat recoltarea florii soarelui, în majoritatea zonelor de cultură. La porumb, campania abia începe. Deocamdată se controlează coacerea hibrizilor timpurii și mijlocii, în vederea începerii recoltatului.

Tot acum, începe semănatul rapiței și al cerealelor de toamnă: grâu, secară, orz, orzoaică, triticale. Aici trebuie avute în vedere udarea de aprovizionare și cea de răsărire pentru semănăturile de toamnă.

Recoltele bune obținute la culturile recoltate în vară au menirea să încurajeze fermierii la un nou început de drum.

Însă seceta din luna august a uscat pământul, astfel că lucrările solului pentru semănăturile de toamnă se fac cu dificultate, cu un consum ridicat de carburanți și uzură mare a utilajelor, condiții în care lucrările sunt întârziate și trebuie să ne concentrăm pentru a valorifica fiecare zi bună de lucru.

Meteorologii prognozează că luna septembrie este frumoasă și bună de lucru, dar în octombrie vin ploile, iar odată cu începutul lunii noiembrie apar și primele ninsori, ceea ce înseamnă că până la acea dată trebuie să încheiem principalele lucrări.

Recoltarea florii soarelui

Succesul operațiunii depinde de respectarea momentului optim de recoltare și de buna reglare a combinelor. În numărul anterior al revistei am făcut precizările tehnice de care, în mod obligatoriu, trebuie să se țină seama.

Temperaturile ridicate din ultimele săptămâni au grăbit coacerea. Astfel, umplerea semințelor a avut de suferit, în special a celor din centrul calatidiului, zonă în care ajunge mai puțin hrană, semințele rămânând mai mici.

În condiții de secetă, semințele rămân seci, „diametrul sec” de la mijlocul calatidiului

crește iar producția scade. În lanurile în care umiditatea semințelor scade spre 12-11%, se acordă atenție la reglarea aparatului de treier, pentru a preveni decojirea semințelor, cu consecințe grave la vânzarea recoltei.

Depozitarea după recoltare trebuie făcută în strat subțire și, în funcție de umiditatea semințelor, se va proceda la procurarea și uscarea imediată, pentru a preveni degradarea prin rânțezire a acestora.

Înființarea culturilor de primăvară

Semănatul rapiței, cultură importantă aducătoare de mari venituri pentru fermierii care-i respectă tehnologia de cultivare, a făcut parțial obiectul revistei noastre și în numărul anterior, când am prezentat aspecte privind alegerea plantelor premergătoare, fertilizarea înainte de semănat și lucrările solului. Acum venim cu precizări referitoare la tehnologia semănăturii.

Atenționăm cultivatorii că în oferta generoasă a multor firme cu hibrizi de rapiță, grija asupra hibrizilor pe care-i alegeți trebuie să fie îndreptată spre rezistența la ger, rezistența la secetă și la arșiță, rezistența la boli și rezistența la înclinare și frângere.

IMPORTANT

Alegând corect planta premergătoare, semănând în perioada optimă, folosind soiuri adecvate zonei și semințe sănătoase și tratate contra bolilor și a dăunătorilor - toate acestea constituie scheletul unei tehnologii care să vă aducă recolte mari, de calitate, la prețuri de cost convenabile.

Între a cultiva soiuri sau hibrizi sunt de preferat hibrizii, care, datorită vigoriei hibride (heterozisul) au capacitate bună de adaptare la condițiile de mediu, sunt rezistenți la iernare și au un sistem radicular puternic, care le asigură o și mai bună rezistență la secetă.

Perioada optimă pentru semănat, în majoritatea zonelor de cultură din țară este până în 15 septembrie, iar în estul, vestul și nordul țării până în 10 septembrie. Pentru semănat se va folosi numai sămânță cu puritatea minimă de 97% și germinația minimă de 85%. Sămânța trebuie tratată cu Rapco T7 sau alte produse ca: Ronilan 50WP, Sumilex VP, Rovral 50VP etc.

Hibrizii care se cultivă în prezent se seamănă cu o densitate de 50 semințe germinabile/mp, astfel încât în primăvară să rămână în vegetație 35-45 plante/mp. Semănatul se realizează cu semănătorile pentru cereale, la distanța între rânduri de 12,5 cm și adâncimea de semănat de 2,5-3,5 cm, în funcție de umiditatea și textura solului.

Semănatul cerealelor de toamnă: grâu, secară, orz, orzoaică, triticale

Alegerea soiurilor pentru toate aceste culturi trebuie făcută cu multă atenție, folosind datele din loturile demonstrative din localitățile cele mai apropiate, cu condiții asemănătoare de climă și sol, și consultând inginerii agronomi din zonă.

Pentru a intra în toamnă bine înrădăcinate, înfrățite și călite pentru a parcurge iarna fără pierderi prin îngheț, toate aceste culturi trebuie semănate astfel ca până la intrarea în iarnă planțele să acumuleze 45-55 °C, respectiv să vegezeze 40-50 de zile cu temperaturi mai mari de +5 °C.

Aceasta înseamnă că premergătoare pentru aceste culturi sunt plantele care părăsesc terenul devreme, cum sunt leguminoasele cultivate pentru boabe și furajere, rapița pentru ulei, borceașul de toamnă și primăvară, trifoiul roșu ș.a. Porumbul - hibrizii timpurii și semitimpurii - poate fi o bună premergătoare dacă a fost fertilizat, cultura a fost curățată de buruieni și s-a recoltat devreme, pentru ca terenul să poată fi pregătit în timp util pentru semănat.

Floarea soarelui fertilizată și curățată de buruieni, recoltată atent, fără pierderi, pentru a preveni samulastra, poate fi folosită ca premergătoare.

Cerealele de toamnă NU se pot cultiva după sorg, iarbă din Sudan, mei, dughie, deoarece acestea lasă terenul sărac în apă.

Cerealele de toamnă NU se seamănă în monocultură, deoarece se înmulțesc agenții patogeni și dăunătorii comuni, lanurile se îmburuienă în sol se acumulează o floră

bacteriană rizosferică (prin compușii ei vitali, aceasta dăunează creșterii plantelor).

Tratarea semințelor cu unul din zecile de produse omologate, cu respectarea dozelor și a regulilor de efectuare a tratamentelor este obligatorie.

Recomandări pentru fiecare specie de cultură

Secara se seamănă cu două săptămâni înaintea grâului, deoarece își încheie înfrățirea din toamnă. Se seamănă cu 450-550 boabe germinabile/mp, folosind 140-200 kg/ha sămânță, la distanța între rânduri de 12,5 cm și adâncimea de 2-3 cm pe solurile grele și 4-5 cm pe solurile ușoare.

Triticalele se seamănă de preferință în zona periferică a culturii grâului, în a doua jumătate a lunii septembrie, cu 450-600 boabe germinabile/mp, revenind 230-280 kg/ha, la distanța între rânduri de 12,5 cm și adâncimea de 4-7 cm.

Orzul și orzoica de toamnă, fiind mai sensibile la îngheț decât grâul, se seamănă cu o săptămână mai devreme, pentru a avea timp să se călească și să reziste la îngheț. Densitatea la orz este de 450-500 boabe germinabile/mp iar la orzoaică de 450-550 boabe germinabile/mp, revenind 160-200 kg sămânță/ha. Distanța între rânduri este de 12,5 cm, iar adâncimea de semănat este de 3-5 cm.

Grâul: în zonele colinare se seamănă începând din 15 septembrie și până la începutul lunii octombrie, iar în câmpiile din vestul și sudul țării semănatul începe spre sfârșitul lunii septembrie și se încheie în ultima decadă a lunii octombrie. Densitatea la semănat este de 500-600 boabe germinabile/mp și chiar mai mare la soiurile cu capacitate mică de înfrățire sau în cazul în care semănatul se face cu întârziere sau în sol uscat.

Pentru realizarea acestor densități, în funcție de masa a 1000 boabe, puritatea fizică și germinație, se folosesc cantități de sămânță cuprinse între 200 și 300 kg/ha. Distanța între rânduri este de 12,5 cm, iar adâncimea de semănat de 4-7 cm, în funcție de umiditatea din sol și de caracteristicile soiului (dacă are coleptil scurt sau lung).

Alte lucrări importante din această perioadă sunt cele enumerate în preambulul articolului. Dintre aceste lucrări în mod cu totul deosebit insistăm asupra declanșării recoltatului la hibrizii timpurii și semitimpurii de porumb. Pe solurile mai nisipoase, în condițiile secetei instalate încă din luna august, coacerea s-a produs mai devreme, astfel că odată cu scăderea umidității boabelor sub 25% se poate declanșa recoltatul, care trebuie încheiat până la atingerea umidității de 14%.

ȘTIATI CĂ ...

În perioada de toamnă-iarnă, respectiv de la răsărire și până în primăvară, grâul consumă 8-25% din cantitatea totală de azot necesară pentru întreaga vegetație, 12-25% din cantitatea de fosfor și 12-15% din cantitatea de potasiu.

• consumul ridicat de elemente nutritive este folosit pentru formarea sistemului radicular, pentru înfrățire și pentru acumularea rezervelor necesare parcurgerii iernii;

• în această perioadă se acumulează în plante substanțe importante (hormoni, vitamine, enzime ș.a.) care favorizează apoi geneza florală și parcurgerea cu bine a fazelor de vegetație;

• insuficiența elementelor nutritive din această perioadă, respectiv de la răsărit și până la intrarea în iarnă nu poate

fi compensată prin fertilizare în primăvară, fapt cu repercusiuni negative asupra recoltei viitoare;

• întreaga doză de fosfor și potasiu și o treime-jumătate din doza de azot trebuie să ajungă în sol înainte de semănat.

Valorificarea produselor la prețuri necorespunzătoare, cu zeci de euro/tonă mai mici decât în celelalte țări ale Uniunii Europene, cât și imposibilitatea dotării cu utilaje performante, care reduc cheltuielile de producție și permit executarea unor lucrări de calitate, în timp scurt și cu efort mic, se poate face numai prin UNIRE în asociații agricole mari, performante. Luptând fiecare singur, rămâneți victime sigure pentru comercianți și procesatori!



SEMĂNĂTURILE DE TOAMNĂ

UDAREA DE APROVIZIONARE ȘI CEA DE RĂSĂRIRE

În această toamnă, în multe zone din țară seceta este prezentă și se impune irigația terenurilor.

• Pentru rapiță vegetația din toamnă este o perioadă critică, de care depinde rezistența plantelor la iernare. De aceea este necesară udarea pentru pregătirea solului sau după semănat, cu 300-400 mc apă/ha.

• Grâul deține o pondere importantă din suprafețele amenajate pentru irigație. Dintre toate udările, cea mai importantă este udarea din toamnă, în majoritatea anilor, cu precădere în sudul țării, unde precipitațiile din august-septembrie sunt insuficiente. Norma pentru udarea de răsărire este de 300-500 mc/ha.

• La orz, udarea înainte de semănat pentru pregătirea solului necesită circa 500 mc apă/ha, iar pentru răsărire necesită udări cu 300-400 mc apă/ha.



CÂND SE CULEG STRUGURII?

TRADIȚII ȘI METODE

De ce este important să culegem strugurii la momentul oportun?

Culesul viei începe în mod tradițional pe 14 septembrie, în zorii zilei, de Ostrovul Viilor, și nu se întinde târziu în toamnă, poate doar pentru anumite soiuri ce pârguiesc alene, îndeosebi cele roșii.

Dincolo de obiceiurile despre cum se culeg strugurii și cum se face vinul, producătorii urmează chiar o formulă matematică, lucru pe care îl vom dezvolta de-a lungul articolului. Este important ca strugurele potrivit să se culeagă la momentul potrivit, altfel vinul se dovedește a fi acru (dacă strugurii au fost recoltați prematur) sau mai puțin decât se estima (dacă boabele deja se stafidiseră). Dar, chiar și așa, musai să fie depozitați în lădițe care să le asigure o bună ventilație, la o temperatură scăzută (dar nu mai mică de 0 grade) și la o umiditate care să nu depășească 90%. Altfel, măiestria alegerii momentului va fi umbră de alterarea prematură a boabelor.

Fie că prețioasele fructe sunt culese pentru sucul de struguri sau pentru consum de masă, în continuare vom detalia cele mai bune practici, pentru ca rezultatul să fie unul pe măsura așteptărilor.

Factori ce influențează momentul culegerii strugurilor

Este foarte posibil ca strugurii din povestea cu vulpea chiar să fi fost acri, dacă aceasta nu a consultat, spre exemplu, aciditatea, conținutul de zahăr și conținutul de substanțe ce dau culoarea și aroma.

Aceștia sunt doar câțiva factori de care ține cont metoda științifică, în ceea ce privește modul cum se culeg strugurii pentru vin.

Fiecare soi are propria lui perioadă de bun augur, etapele dezvoltării strugurilor fiind pârga, maturarea și supramaturarea.

Măsurătorile pentru culesul viilor încep de la 15 iulie și se repetă în medie din 5 în 5 zile, până când se stabilește momentul oportun pentru a obține apoi un vin dulce sau unul sec, din strugurii negri, precum Feteasca Neagră, supranumită „rubiul vinurilor românești”.

Dincolo de caracteristicile strugurilor, culegătorii trebuie să fie pregătiți și din punct de vedere practic și al îndemănării, dacă realizează această muncă manuală, și nu cu o combină de recoltare a strugurilor:

1. Strugurii se culeg din partea de jos spre partea superioară a viței de vie;
2. Foarfecele trebuie să aibă mărimea mâinilor, altfel pot îngreuna procesul;
3. În timpul tăierii, ciorchinele trebuie orientat astfel încât să i se păstreze cea mai mare parte din codiță;
4. Vasul de recoltare nu trebuie expus la soare, pentru evitarea deshidratării;
5. Pe tot parcursul recoltării, e recomandată o pălărie de soare și mănuși;

Cum se stabilește momentul potrivit pentru culegerea strugurilor de vin?

Evaluarea factorilor începe cu un pahar de vin, nu pentru a stărni chef de muncă, ci pentru că verificarea vinului rezultat din recolta anterioară poate oferi anumite repere pentru procesul din anul în curs. Și după acest mic răsfăț util, să înceapă cercetarea!

Condițiile climatice – lumina, temperatura și umiditatea la care sunt expuși

strugurii – sunt printre principalii factori ce influențează recoltarea.

Zilele ploioase și caniculare trebuie evitate pentru ca strugurii devin perisabili și slabi calitativ.

Reluarea recoltării se poate continua la 2 zile după intemperii, dacă toamna se anunță ploioasă, ideal ar fi să fie recoltați înainte, dacă soiul o permite.

Cel mai recomandat moment al zilei este dimineața, pe lumină, după ce s-a ridicat roua.

Metoda științifică, prin stabilirea nivelului de zahăr din struguri

Cea mai sigură metodă de a stabili ziua recoltării este stabilirea nivelului de zahăr din struguri, la laborator, cu refractometrul sau cu densimetrul.

Valoarea ideală este de 120-180 g zahăr/litru must, în funcție de soi.

Nivelul de zahăr influențează gradul de tărie al vinului, astfel încât 17 g/l duc la un grad de tărie alcoolică.

Varianta laboratorului implică recoltarea unor eșantioane de boabe la minimum 20 de butuci distanță/hectar, din același soi, coapte și necoapte, sănătoase și deteriorate, câte 3-4 boabe, astfel să adune 1-2 kilograme. Transportul la laborator trebuie realizat în aceeași zi cu recoltarea.

Refractometrul portabil, care măsoară nu doar zahărul, dar și alte substanțe solide din struguri, este varianta mai puțin complicată din punct de vedere logistic, dar implică o mostră de must limpede, obținut prin depozitarea într-un mediu răcoros. Mult mai precis, este densimetrul sau chiar mustimetrul, instrumente similare unui termometru, ce măsoară cantitatea de zahăr din must, pe loc, prin inserarea unei boabe de strugure.

Metoda empirică, prin analizarea caracteristicilor boabelor de struguri pentru cules

Simpla analiză a boabelor de struguri poate oferi o idee asupra etapei de coacere în care se află aceștia.

Pârga este caracterizată prin schimbarea aspectului și compoziției boabelor în mod brusc, păstrând ușor gustul acru.

Este specifică lunii iulie, dar depinde de la soi la soi.

Maturarea este cea mai convenabilă perioadă a recoltării și se recunoaște prin

cantitatea de zahăr crescută și cea de aciditate scăzută, în timp ce boabele prind volum și masă. Supramaturarea implică creșterea nivelului de zahăr, dar scăderea în volum a boabelor și poate fi o etapă benefică recoltării, atunci când e vorba de vinuri nobile.

Gustul și aroma boabelor de strugure ajunse la maturitate pentru cules

100 de boabe, din 5 în 5 zile, interval ce poate fi redus și la 3 zile, ar trebui să ofere o idee asupra evoluției gustului și aromei.

Dacă soiul este parfumat, de cele mai multe ori gradul de concentrație al aromei coincide cu cel ce caracterizează dulceața.

Culoarea strugurilor ajunși la maturitate pentru cules

Când sunt bine coapte, majoritatea boabelor de strugure prind o nuanță aurie, mai ales în cazul strugurilor albi, sau foarte intensă, dacă sunt roșii.

Cel mai bun indiciu în cazul celor negri este că nu mai au pete verzi și au devenit opaci. Culoarea trebuie verificată atât în exterior, cât și în interior.

Fermitatea boabelor ajunse la maturitate pentru cules

Este interesantă folosirea termenului “crocant” de către specialiști, pentru a nominaliza firescul proces de pocnire a boabei de strugure, atunci când este strânsă. Acest lucru spune despre fruct că este gata să fie recoltat. Fermitatea și culoarea opacă a boabelor pot fi, de asemenea, un indiciu că le-a venit timpul.

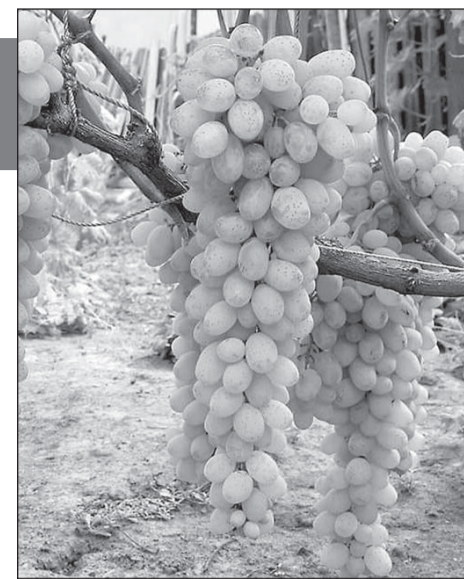
Tradiții legate de momentul potrivit culesului strugurilor

Obiceiuri locale legate de culesul strugurilor sunt atâtea câte regiuni numără România.

Însă există anumite datini care leagă între ele satele și se transmit din generație în generație, indiferent de cât de mult a afectat tehnologia viața de la țară.

Culesul viei aduce comunitatea împreună.

Ostrovul viilor începe în Ziua Crucii și adună sătenii atât la muncă,



precum și la sărbătoare, căci seara se adună în jurul focului și împart din recoltă, lucru ce ar trebui să le aducă rod bogat și la anul.

Primii stropi de must, însă, se avântă peste morminte, unde se împart vase pline cu primul suc de struguri, de pomană.

În Vrancea, mustul se obține zdrobind strugurii direct cu picioarele, în lin, vasul de lemn unde feciorii spălați pe picioare se urcă și dănțuiesc, în timp ce femeile pun de-o hora pe pământ, pentru că se spune că se oțetește vinul, dacă zdrobesc ele strugurii.

Demult, exista chiar și un obicei conform căruia, de Ostrovul Viilor, tinerii însurăței primeau o bucată de pământ.

Cum se stabilește momentul potrivit pentru culegerea strugurilor de masă?

Când vine vorba de struguri de masă, procesul este unul asemănător. Găsirea momentului oportun recoltei ține cont de repere similare, dintre care cel mai important este evaluarea cantității de zahăr. Însa la prima vedere, strugurii trebuie să fie fermi, plini și fixați bine pe codiță. De evitat cei uscați, umezi sau ridați, caracteristici ce anunță putrezirea. Pesemne că cei mai buni struguri de vânzare sunt dulci și tari, gata să fie savurați ca desert sau gustare. Chiar și așa, doar 9800 de hectare din România sunt dedicate strugurilor de masă, majoritatea sunt specializate pe producție de vin.

La recoltare, strugurii se așează în lădițe într-un singur strat și cu codița în sus iar prin cizelare, așa cum o numesc viticultorii, se îndepărtează defectele ciorchinilor, precum o coadă prea lungă sau boabe deteriorate.

Printre cele mai apreciate soiuri de masă sunt cele cu coacere tardivă, precum Transilvania și Tamina, însă producătorii le preferă pe cele ce se coc de timpuriu, pentru a evita concurența mărfurilor din import.

CURIOZITĂȚI DESPRE STRUGURI:

Intrarea în Uniunea Europeană a adus României și o interdicție de a produce în scopuri comerciale vinul “Căpșunica”, din cauza unor musculițe microscopice care sunt asociate acestui soi de vița de vie și care infestază culturile învecinate.

Când vine vorba de struguri, proprietăți benefice sunt din plin: aduc multe beneficii, dar cea mai mare calitate a lor este că sunt bogăți în antioxidanți, ce întăresc sistemul imunitar și luptă împotriva tumorilor și cancerului.

Există 10 000 de soiuri de struguri în lume, iar studiul academic al acestora datează de 136 de ani, de când Dr. Eugene Hilgard a inițiat o lucrare științifică, căreia îi sunt aduse completări anual.

Din punct de vedere botanic, strugurii sunt clasificați ca fructe de pădure.

În antichitate, strugurii erau considerați hrana zeilor.





CALENDARUL LUCRĂRILOR AGRICOLE

SE SPUNE CĂ ÎN LUNA OCTOMBRIE, DACĂ VA FI MULTĂ BRUMĂ ȘI GER, LUNA IANUARIE VA FI CĂLDUȚĂ. DACĂ SUNT MULTE PRECIPITAȚII, ÎN DECEMBRIE VOR FI VÂNTURI MARI, IAR DACĂ ESTE MULTĂ CEAȚĂ, VOM AVEA PARTE DE ZĂPADĂ ÎN DECEMBRIE.

LUNA OCTOMBRIE

LUCRĂRI ÎN CULTURA MARE

• Octombrie este luna în care se termină recoltarea culturilor agricole de câmp: porumb, sfeclă de zahăr, tutun, cartofi. Se recomandă a fi recoltate suprafețele ce urmează a fi însămânțate;

• Arătura este recomandat a se executa imediat după recoltarea culturilor, la adâncime de 20-22 cm, concomitent cu încorporarea îngrășămintelor sub arătură.

Îngrășămintele pot fi administrate și la suprafață, urmând a fi încorporate în sol o dată cu pregătirea patului germinativ; pregătirea patului germinativ se face cu 1-2 zile înainte de semănat și constă în afânarea și mărunțirea bulgărilor pe o adâncime de 6-8 cm; adâncimea de semănat este de 3-4 cm pe solurile luto-argiloase sau lutoase și 5-6 cm pe solurile nisipoase;



• Pe suprafețele ce se însămânțează în toamnă se execută arături la 25-30 cm, pentru însămânțările de primăvară;

• În situația în care, în perioada semănăturii, se manifestă fenomenul de secetă, se recomandă tăvălugirea semănăturilor pentru a realiza un contact mai bun al semințelor cu solul și a asigura o răsărire uniformă și rapidă;

• Deși prioritare sunt culturile de toamnă, trebuie să aveți în vedere și pregătirea terenului pentru culturile de primăvară;

• Tot în octombrie are loc finalizarea însămânțărilor de toamnă, care trebuie să se termine până la 10 octombrie.

• Fermierii pregătesc depozitarea produselor: cartofi, sfeclă furajeră, porumb și efectuează controlul produselor depozitate având în vedere schimbările de temperatură și umiditate;

• Are loc tratarea semințelor de cereale contra bolilor și dăunătorilor.

LEGUMICULTURA

• Se recoltează răzătoarele și rădăcinoasele destinate pentru consumul de iarnă;

• Se recoltează dovleacul pentru copt;



• Odată cu recoltarea culturilor, se adună resturile vegetale într-o platformă pentru compostare, devenind astfel un îngrășământ organic prețios;

• Se plantează salata pentru consumul de primăvară folosind soiuri rezistente la iernat;



- Se plantează ceapa stufat pentru a avea ceapă verde primăvara cât mai timpuriu;
- La începutul lunii se mai poate semăna spanac pentru consumul de primăvară;
- Se face aprovizionarea cu amestecurile de pământ necesare producerii răsadurilor în primăvară.

VITICULTURA

- Se termină recoltatul strugurilor;
- Se aplică gunoiul de grajd și se încorporează în sol; concomitent se pot încorpora îngrășămintele cu fosfor și potasiu;
- Se vor completa golurile existente.

POMICULTURA

- În a doua jumătate a lunii octombrie se pot începe plantările de toamnă;
- Se termină recoltarea merelor;
- Se execută tratamentul de toamnă după încheierea recoltărilor, cu scopul distrugerii rezervelor de boli și dăunătorii care pot afecta calitatea și cantitatea producției anului viitor.

LUCRĂRI ÎN GRĂDINA CU FLORI

Grădina cu flori suferă cel mai mult din cauza scăderii temperaturilor, tocmai de aceea are nevoie de îngrijiri speciale.

Cele mai importante lucrări care se fac în luna octombrie în grădina cu flori:

- se protejează plantele mai puțin rezistente la frig cu o folie anti-îngheț sau se pot muta într-o seră încălzită;
- se scot bulbi de dalii, begonii și gladiole. Aceștia trebuie depozitați într-un mediu uscat pe perioada iernii. Nu uitați să înlăturați frunzele moarte înainte de depozitare;
- se plantează bulbi de narcise, lalele, brândușe, și frezie pentru o grădină spectaculoasă în primăvară;
- tot în această perioadă se pot planta copaci sau arbuști cu sau fără rădăcină protejată;
- se plantează toate plantele perene sau biennale pe care le-ați obținut din semințe din anul curent;
- plantați un mix de flori agățătoare, năsturei, primule și panseluțe de iarnă pentru un efect spectaculos în primăvară;
- toamna este perioada ideală pentru plantarea curpenului;
- aceasta este perioada ideală pentru plantarea copacilor, arbuștilor și a gardurilor vii;
- trandafirii agățători trebuie curățați și tulpinile rămase trebuie protejate înainte ca vântul de toamnă să producă pagube.

De asemenea, trebuie înlăturate frunzele de trandafir căzute pentru a preveni instalarea bolilor specifice.

SECTORUL ZOOTEHNIC

În fermele de bovine se vor continua activitățile cotidiene ca și până acum, se vor scoate în continuare animalele la pășunat până la căderea primei brume. Se vor strânge și depozita în bune condiții ultimele furaje pentru perioada de stabulație, de regulă cocenii.

În fermele de ovine și caprine se vor face aceleași operațiuni ca și în fermele de bovine, se vor pregăti turmele pentru montă și chiar introduce țapii în turmele de capre.

În fermele de porcine se va continua activitatea cotidiană cu grijă deosebită pentru protejarea animalelor din toate categoriile contra intemperțiilor știut fiind că această specie este destul de sensibilă la factorii climatici negativi.

În fermele de păsări – mă refer la cele gospodărești – se va continua activitatea cotidiană cu un spor de preocupare la protejarea păsărilor contra intemperțiilor.

În stupine se va verifica rezerva de hrană a familiilor și se va completa cu turte de zahăr apicol sau siropuri după extracția recoltei poliflore etc. De asemenea, se va face pregătirea stupinei și a familiilor pentru iernare.

DE CE USTENSILE AI NEVOIE PENTRU EFECTUAREA LUCRĂRILOR DE TOAMNĂ

În funcție de specificul fiecărui anotimp și al lucrărilor care trebuie realizate în grădini, livezi sau sere, există o serie de unelte și ustensile care îți vor ușura munca.

Vei avea, în primul rând, de unelte de tăiat, așa cum sunt cleștii, fierăstraiele sau foarfecele, pe care le vei folosi pentru a îndepărta resturile vegetale uscate, pentru a reduce coroanele și pentru a cosmetiza plantele, indiferent dacă vorbim despre pomii fructiferi sau despre florile de grădină.



De asemenea, pentru că în acest sezon se aplică mai multe tipuri de tratamente fitosanitare, erbicide, insecticide sau fungicide, dar și îngrășăminte, vei avea nevoie de unelte cu ajutorul cărora să le pulverizezi. Astfel de ustensile de stropit, așa cum sunt pompele, îți vor fi extrem de utile pentru aplicarea acestor soluții.

Pentru că solul trebuie pregătit pentru cultivare toamna, pentru cele mai multe culturi, este important să ai și unelte pentru această etapă. Săpatul și aratul sunt lucrări importante de sezon, așadar un plug și o motosapă îți-ar putea ușura considerabil munca.

Pe lângă acestea, pentru anumite culturi poți avea nevoie de materiale și sisteme de susținere și de acoperire, așa cum sunt sârma, plasele de sârmă, aracii și sacii sau ambalajele special concepute pentru acoperirea plantelor.

Dacă luăm în calcul și procedura de obținere, depozitare și utilizare a compostului, vei avea nevoie și de containere, recipiente și spații pentru compost, dar și de unelte de mărunțire pentru acesta.

Bineînțeles, activitatea din cultura mare sau de pe suprafețe mai întinse necesită cu totul alte echipamente agricole, fiind culturi cu un grad de mecanizare ridicat. Aici deja vorbim despre tractoare, pluguri, discuri, combinatoare și echipamente de stropit special concepute pentru suprafețe ample așa cum sunt terenurile pe care se cultivă grâu, rapița sau culturile de primăvară precum porumbul sau floarea-soarelui.

Pe lângă cele menționate mai sus, pentru suprafețe mici, mai există și alte unelte folosite pentru executarea lucrărilor agricole de toamnă:

Motosapa: În acest sezon, pentru culturile care se înființează în primăvară este necesară efectuarea arăturii și aplicarea îngrășămintelor de bază. Indiferent că vorbim despre grădina de zarzavat sau despre livezile cu pomi fructiferi, o motosapă îți ușurează munca și este perfectă pentru a pregăti solul pentru fertilizare.

Aspiratorul de frunze și tocătorul de crengi: Înainte de a te apuca de orice altă lucrare de întreținere a unei culturi, este important să cureți suprafața solului, indiferent dacă este vorba despre crengi sau frunze uscate și să îl pregătești pentru iarnă. Principalul motiv pentru îndepărtarea resturilor vegetale este faptul că astfel vei micșora riscul de atac al agenților patogeni în sezonul următor, mai ales dacă au existat astfel de cazuri înainte de recoltare. Pentru a face asta, vei avea nevoie de un aspirator de frunze; bineînțeles, grebla poate fi la fel de utilă, însă automatizarea procesului va reduce considerabil timpul petrecut pentru această lucrare. Pentru a scăpa de crengile uscate mari și greu de transportat, poți folosi un tocător special conceput pentru mărunțirea acestora. Nu uita că tăierile pomilor fructiferi trebuie să se facă după anumite reguli, dacă vrei o plantație sănătoasă și rod bogat la anul.



Motocositorea: În cazul ierbiilor, al cerealelor sau al culturilor furajere, cositul este necesar înainte de lăsarea gerului, așa cum atrage atenția și Revista Ferma, așa că motocositorea ar putea ajuta în acest proces. Spre deosebire de varianta manuală a cositului, aceasta îți oferă avantajul timpului și al uniformității.

Bineînțeles că, pentru suprafețe de dimensiuni foarte mici, poți folosi și unelte manuale, așa cum sunt sapa sau coasa. Indiferent de nevoile tale și de ustensilele pe care le folosești, nu uita să îți protejezi mâinile cu mănuși special concepute pentru astfel de lucrări. La nevoie, protejează-ți ochii cu ochelari atunci când cosești sau când tai crengile uscate ale pomilor fructiferi.



ALCHIMIA TOAMNEI PENTRU O ȚUICĂ PE CINSTE: PRUNELE SĂ FIE BINE COAPTE, IAR FOCUL DOMOL!

Ca să aveți o țuiculiță bună iarna la butoi, trebuie să vă îngrijiți prunii, iar toamna să culegeți fructele cu picătura, cum se spune. Adică, doar ce pică pe jos, fiindcă, dacă scuturați prunele cu prăjina, le veți lua și pe cele necoapte, iar randamentul la cazan nu va fi unul bun. Cu cât e pruna mai coaptă și mai dulce, cu atât țuica va ieși mai tare și mai bună. Prunele se pun la fermentat în putini sau în bidoane mari de plastic și se lasă acolo cel puțin două luni. Vă dați seama când borhotul e gata de pus în cazan, după cum se desprinde el de pe marginile bidonului și se formează ca o „căciulă” deasupra. Când e gata, borhotul se bate bine, amestecându-se, se ia cu găleata și se pune în cazan. Se dă drumul la foc iute și se ține cazanul din cupru sau din aramă alimentară cu capacul desfăcut, amestecându-se treptat.

Când borhotul devine călduț, se pune capacul cazanului, se montează conductele prin care vor circula vaporii de țuică și se pregătește răcitorul în care apa trebuie să fie rece. La cazanele noastre profesionale, marginile (santul prevăzut din fabrica) de la capac, la fel ca și palnia de la capac și de la racitor (unde este serpentina) se etansează cu apă, fara a mai fi nevoie să preparati coca sau pâinea cu apă, cum se facea odată. Mare atenție să se acopere toată marginea cu apă, fiindcă, dacă răsuflă cazanul pe undeva, toată țărița țuicii se va duce pe apă simbetei, iar munca va fi irosită!



Din momentul în care s-a pus capacul la cazan, se lasă focul mai domol (urmarind ca termometrul care este montat pe capac să nu depășească 80 - 85 grade), fiindcă există riscul ca borhotul să ajungă pe conducte sau produsul să curgă prea repede și să compromită producția la cazanul respectiv. Pe principiul vaselor comunicante, în 10-15 minute vaporii de țuică, odată ajunși în zona răcitorului, condensează iar pe țeava lui începe să curgă țuiculița.

Pentru a se evita afumarea țuicii și prinderea borhotului de fund, cazanele noastre sunt prevăzute cu învîrtitor, astfel încît țuica să amestece borhotul pe timpul fierberii.

Țuica proaspătă, în funcție de tipul de borhot, poate avea o culoare albicioasă, e turbure și pentru limpezire și, păstrarea ei în cele mai bune condiții, se ține în pivnițe, în butoaie din lemn de dud, ca să aibă culoarea galbenă. Cu cât țuica e mai veche, cu atât devine mai bună și mai tare, fiindcă butoiul mai trage din apă, de-a lungul vremii. S-a constatat totuși faptul că, din aceste cazane pe care le gasiti la Fabricadetuica.ro, țuica/palinca iese limpede de la prima distilare, datorita puritatii maxime a cuprului.

Cum se Fabrica ?

După recoltare, fructele destinate preparării rachiurilor naturale sunt supuse unor operații de prelucrare în vederea fermentării. Dintre aceste operații mai importante sunt: recepția, spălarea, îndepărtarea sămburilor și zdrobirea fructelor.

Pentru ca fermentația materiei prime să decurgă normal trebuie asigurate o serie de condiții. Dintre acestea un loc important îl ocupă alegerea vaselor de fermentare și igie-

nizarea lor. Aceste vase pot fi: vase de lemn, bazine de fermentare (cisterne), rezervoare de polistif.

Fermentarea fructelor zdrobite este provocată de microorganisme microscopice, cunoscute sub denumirea de drojdii sau levuri. Ele sunt prezente peste tot: în sol, în apă, pe plante, pe fructe și animale. Sucul dulce al fructelor este un mediu ideal pentru aceste microorganisme. După prelucrare fructele sunt trecute în vasele de fermentare și odată cu ele și levurile. Când condițiile sunt prielnice levurile încep fermentația.

Fermentația este un proces strâns legat

de metabolismul levurilor. Glucidele din must pătrund în interiorul celulelor de levuri prin difuziune sau osmoză, unde, sub influența enzimelor, sunt metabolizate și transformate în substanțe de același fel cu protoplasma. Transformarea substanțelor nutritive în interiorul celulelor de levuri se face numai prin consum de energie din afară. În cazul fermentației alcoolice, energia necesară levurilor este obținută din transformarea incompletă a glucidelor în lipsa oxigenului. Din punct de vedere biologic, fermentația este un proces energetic, care înlocuiește respirația în medii lipsite de aer, cu eliminarea unei cantități mici de energie (33 calorii). De aceea, levurile pentru a-și asigura funcțiile vitale, metabolizează cantități mai mari de glucide decât au nevoie pentru nutriția lor. Aceasta corespunde necesităților practice, deoarece produsul principal care rezultă în urma acestei transformări este alcoolul, care se acumulează în lichid. De obicei, schema fermentației alcoolice este redată prin următoarea ecuație:
 $C_6H_{12}O_6 = 2 C_2H_5OH + CO_2 (+ 33 \text{ calorii})$

Durata fermentației este influențată de tipul vaselor, mărimea lor și modul de prelucrare a fructelor. În vase de 150-200 litri, la temperaturi de 14-23°C, durata este de 8-10

zile, iar la temperaturi mai ridicate fermentarea se oate încheia chiar după 6 zile.

Sfârșitul fermentației se poate stabili pe cale organoleptică sau prin analiza de laborator. Borhoturile care și-au încheiat fermentația sunt sepuse imediat distilării, altfel au loc pierderi însemnate de alcool prin aerisire

Distilarea borhotului de fructe

Procesul de trecere a unui lichid în stare de vapori, prin fierberea acestuia într-un recipient rezistent la temperaturi ridicate și condensarea vaporilor rezultați într-un sistem răcitor sau refrigerent, poartă numele de distilare.

În cazul băuturilor alcoolice naturale, distilarea poate fi privită ca o operație tehnologică de extragere a alcoolului etilic și a altor componente volatile din materiile alcoolice fermentate (borhoturi sau terciuri de fructe, tescovină și drojdii) cu ajutorul instalațiilor de distilare.

Țuica și rachiurile naturale sunt băuturi rezultate prin distilarea prunelor sau a altor fructe care au suferit un proces de fermentație alcoolică. Prin distilare se realizează trecerea unui lichid în stare de vapori prin fierbere și apoi condensarea acestor aburi într-un recipient. Fructele zdrobite și fermentate pot fi considerate din punct de vedere fizic ca un



amestec complex format din alcool etilic și alte substanțe care au rezultat din fermentație, la care se adaugă resturi de materie primă care în timpul fermentației nu au suferit transformări.

În cazul materiilor prime pentru fabricarea rachiurilor, pe lângă apă și alcool etlic, acestea conțin și cantități însemnate de aldehide, esteri, acizi volatili, care trecând în

distilat i-ar putea da gust și miros neplăcut. Pentru a obține rachiuri pure și bogate în alcool etilic, în timpul distilării este necesar să se separe din amestec, prin condensare, acea fracțiune cu un grad alcoolic mai redus, care apoi, prin răcire, dă un lichid impur și slab alcoolic numit „flegmă”, precum și un produs impur ce formează „fuzelul” sau „uleiul de fuzel”.

Pentru eliminarea impurităților se aplică operația de rectificare. Deci, rectificarea este o distilare fracționată, respectiv o distilare repetată de mai multe ori în vederea îndepărtării din masa distilatului a produsilor impuri. Alcoolul obținut din redistilare se numește alcool rectificat.

La distilarea terciurilor de fructe, a tescovinei și a drojdiilor se aplică distilarea simplă și rectificarea. La rectificare, în prima fază se degajă vaporii care conțin cele mai valoroase substanțe, numite „frunți”, în continuare se degajă vaporii de alcool mai puri, de cea mai bună calitate, aceștia purtând numele de „mijloc”. În ultima fază se obține un lichid mai slab alcoolic, bogat în impurități, de calitate inferioară, denumit „cozi”.

Ponderea fracțiunii „frunți” este de 1-2% față de volumul distilatului crud și cu țărița de peste 72% volume alcool.

Fracțiunea „mijloc” se obține când țărița distilatului în fierbere începe să scadă sub 72% vol. alcool până ajunge la 20-25% vol.

DURATA DE FERMENTARE A FRUCTELOR ÎN RAPORT DE MODUL LOR DE PRELUCRARE

Modul de prelucrare	Durata de fermentare (zile)	Temperatura mediului ambiant (°C)
Fructe întregi	40	19,7
Fructe zdrobite cu M.S.I.C. adaptat	15	29,4
Fructe zdrobite cu zdrobitor centrifugal	18	28,6
Fructe zdrobite cu zdrobitor cu tambur cu degete	15	29,0
Mere opărite	12	23,0

„Cozile” reprezintă substanțele greu volatile care distilă la urmă, când temperatura din cazan este mai ridicată. În cazan, după terminarea distilării, rămâne un reziduu numit „borhot epuizat” fără nici o țăriță alcoolică.

Distilarea se realizează în instalații de distilare cum sunt:

- Alambicul simplu (cazanul cu foc direct);
- Alambicul simplu cu amestecător;
- Alambicul cu capac deflegmator și taler de deflegmare;
- Instalație de încălzire cu aburi;
- Cazan cu foc direct de formă plată;
- Cazan cu deflegmator și placă perforată pentru distilarea tescovinei;
- Instalație de distilare cu două blaze;
- Instalații de distilare continuă.

Momentul distilării influențează randamentul și calitatea distilatului obținut. Cu cât distilarea se face mai rapid după terminarea fermentației, cu atât calitatea și randamentul distilatelor sunt mai bune.



Membrii cabinetului de miniștri au aprobat recent, în ședință de Guvern, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă în vederea realizării proiectului „Îmbunătățirea capacităților pentru transformarea zonei rurale (IFAD VIII)”.

GUVERNUL A APROBAT PROIECTUL DE LEGE PENTRU RATIFICAREA ACORDULUI DE FINANȚARE DINTRE REPUBLICA MOLDOVA ȘI FONDUL INTERNAȚIONAL PENTRU DEZVOLTAREA AGRICOLĂ (IFAD VIII)

Documentul a fost semnat pe 26 iunie 2020, la Chișinău, de ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și pe 30 iulie 2020, la Roma, de Președintele Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă.

„Obiectivul principal al Acordului rezidă în realizarea unui Proiect investițional cu finanțare din sursele IFAD în sumă de 18 939 000 Euro - credit pe termen lung și 5 537 415 dol. SUA - grant nerambursabil finanțat din Fondul de Adaptare, pentru o perioadă de șase ani”, a precizat

ministrul Ion PERJU în cadrul ședinței.

Totodată, oficialul a subliniat că: „Finalitatea Acordului constă în disponibilitatea/oferirea unei finanțări ușor accesibile, acordată pe termen lung la condiții preferențiale, inclusiv cu elemente de grant - pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii și sectorului privat din zona rurală, cu accente sporite pe creșterea economică, dezvoltarea unor afaceri mai atractive, sporirea competitivității produselor agroalimentare și crearea a noi locuri de muncă”.

Administrarea și implementarea nemijlocită a Acordului va fi efectuată de Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor IFAD în Moldova, instituită prin HG nr. 980 din anul 2000 și care are stabilit un sistem robust de gestionare eficientă a proiectelor IFAD.

Notă: Prezentul Acord a fost elaborat în temeiul art. 86 din Constituția Republicii Moldova și în conformitate cu prevederile stipulate în Legea nr.595-XIV din 2019, privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

ADMA VA REEȘALONA DATORIILE BENEFICIARILOR DE TEHNICĂ AGRICOLĂ PROCURATĂ ANTERIOR DE LA „UNITATEA 2KR”

În contextul situației economice dificile cauzată de perioada pandemică și seceta hidrologică din anul curent, având intenția de a susține producătorii agricoli, I.P. „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii” (succesora drepturilor și obligațiilor A.P. „Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare”), va reeșalona pe un termen de până la 31 august 2021 datoriile benefici-

arilor de tehnică agricolă procurată anterior de la „Unitatea 2KR”.

Pentru a beneficia de reeșalonarea plăților scadente la datoriile formate, în baza contractelor existente și a documentelor confirmative a daunelor suportate, vor fi perfectate acorduri adiționale. În context, îndemnăm beneficiarii (deținând ștampila întreprinderii) să se adreseze la sediul Agenției, str. Calea Basarabiei, 18, mun. Chișinău, etajul II.



ÎNTREVEDERE VIRTUALĂ A DIRECTORULUI GENERAL ANS CU AMBASADORUL SUA ÎN REPUBLICA MOLDOVA

La data de 24.09.2020, Directorul general al Agenției, Vladislav Cotici, a avut o întrevedere virtuală cu Excelența Sa Ambasadorul Derek J. Hogan.

În debutul întrevederii, Directorul general ANSA, Vladislav Cotici l-a salutat pe Excelența Sa Ambasadorul Derek J. Hogan, apreciind înalt dialogul cu Partea Americană și suportul oferit în cadrul desfășurării proiectelor finanțate de guvernul american.

Discuțiile s-au axat pe aspectele

privind comerțul bilateral, în special cerințele privind exportul în Republica Moldova a produselor de origine animală din SUA.

Conducerea ANSA și-a arătat disponibilitatea pentru dialog, orientat spre aplicarea acțiunilor bilaterale pentru a facilita comerțul produselor de origine animală în RM din SUA.

În final, a fost agreată continuarea comunicării în cadrul discuțiilor tehnice bilaterale prin prisma unor videoconferințe și întâlniri la necesitate.



A FOST INSTITUITĂ STAREA DE URGENȚĂ ÎN SĂNĂTATE PUBLICĂ PE UNITĂȚI TERITORIAL-ADMINISTRATIVE

Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică constată că situația epidemiologică este nefavorabilă, fiind determinată în principal de tendințele negative majore atestate în anumite unități administrativ-teritoriale ale țării. În scopul sporirii randamentului măsurilor aplicate de prevenire și control a infecției COVID-19, precum și a eficienței gestionării resurselor,

Comisia națională extraordinară de sănătate publică a instituit starea de urgență în sănătate publică pe unități teritorial-administrative. De aseme-



nea, au fost stabilite gradele de alertă în funcție de indicatorii nivelului de risc. Gradul “cod roșu” este asimilat stării de urgență în sănătate publică. La fel, a fost stabilite măsurile de sănătate publică aplicabile la nivel național.

Comisiile teritoriale extraordinare de sănătate publică vor institui măsurile

de sănătate publică conform Planului de pregătire și răspuns la infecția cu Coronavirus de tip nou (COVID-19) – Versiunea 2, în corespundere cu gradul de alertă din teritoriul administrativ gestionat.

Ajustarea (înăsprirea/relaxarea) măsurilor de sănătate publică, ce vizează activitatea instituțiilor de învățământ, instituțiilor medico-sanitare, instituțiilor de prestare a serviciilor publice, instituțiilor de ordine publică, a agenților economici, birourilor electorale și a secțiilor de votare, vor fi coordonate în prealabil cu Comisia națională extraordinară de sănătate publică.

MADRM A ÎNȚIAT PROCESUL DE ELABORARE A UNUI NOU DOCUMENT DE POLITICI ÎN VEDERE DEZVOLTĂRII SECTORULUI DE IRIGAȚIE

Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion PERJU a convocat recent o ședință de lucru pentru a discuta despre inițierea procesului de elaborare a unui nou document de politici în vedere dezvoltării sectorului de irigație din țara noastră. La ședință au participat Secretari de Stat ai MADRM, reprezentanți ai Fondului de Dezvoltare Durabilă, IFAD, MAC-P.

„În contextul expirării termenilor de implementare a Programului național de dezvoltare a gospodării apelor și a hidroameliorației în Republica Moldova pentru anii 2011-2020, MADRM inițiază procesul de elaborare a unui nou document de politici, pentru o nouă perioadă de planificare. Condițiile climatice din ultimii ani și seceta hidrologică din anul curent, accentuează importanța



sistemelor de irigație pentru sectorul agricol, pentru a crește competitivitatea în sector, a îmbunătăți calitatea producției și a spori cantitatea acesteia”, a menționat ministrul Ion PERJU, în cadrul discuțiilor.

În același context, partenerii și-au exprimat disponibilitatea de a oferi suportul necesar în elaborarea documentului, inclusiv, prin iden-

tificarea posibilităților de contractare a experților, în acest sens.

„Vă mulțumesc pentru disponibilitatea de a oferi suport în elaborarea unui proiect de document. Cu siguranță vom avea o cooperare consolidată, vom munci mult, așa încât până la sfârșitul anului să avem un proiect al documentului”, a precizat ministrul.

DECIZIE: SE ADMITE DESFĂȘURAREA EXPOZIȚIILOR, FESTIVALURILOR ȘI TÂRGURILOR AGRICOLE SPECIALIZATE

Comisia națională extraordinară pentru sănătate publică (CNESP) s-a întrunit astăzi în ședință. Membrii CNESP au stabilit mecanismul de gestionare a crizei pandemice la nivel național ca urmare a ajustării criteriilor pentru aprecierea situației epidemiologice și racordării acestora la metodologiile aplicate la nivel internațional.

Astfel, gradele de alertă corespunzătoare nivelului de risc al transmiterii virusului Covid-19 vor fi atribuite la nivel teritorial, în dependență de mai mulți indicatori, care vor fi calculați de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP) o dată la 14 zile. În baza acestora, Comisiile teritoriale de sănătate publică vor stabili măsurile de sănătate publică corespunzătoare gradului de alertă din teritoriul administrativ gestionat.

De asemenea, se admite desfășurarea expozițiilor, festivalurilor și târgurilor agricole specializate, cu respectarea instrucțiunilor privind măsurile de prevenire și control a infecției COVID - 19.



Totodată, a fost permisă desfășurarea activităților, cu prezența spectatorilor, în incinta instituțiilor teatral-concertistice și a caselor de cultură. Decizia finală de a re-deschide instituțiile de cultură va aparține fondatorilor, doar după ce vor întruni toate regulile menționate în instrucțiunea CNESP.

Numărul spectatorilor va fi limitat la 50% din capacitatea sălilor, cu respectarea distanței între persoane de cel puțin 1.5 metri. Purtarea măștilor va fi obligatorie pe toată durata evenimentului, care nu va depăși 2 ore.

În dependență de evoluția și tendința situației epidemiologice a infecției COVID-19, măsurile restrictive vor fi revizuite.



ION CHICU: „GUVERNUL VA FACE FAȚĂ PRESIUNII MAJORE ASUPRA CHELTUIELILOR BUGETULUI DE STAT DIN LUNILE URMĂTOARE”

Prim-ministrul Ion Chicu a prezidat ședința cabinetului de miniștri. Pe ordinea de zi au fost incluse 34 de proiecte. În debutul ședinței, premierul a salutat numirea în funcția de Secretar de Stat al MAEIE a doamnei Daniela Cujbă, menționând că experiența din domeniul integrării europene reprezintă un avantaj pentru parcursul european al Republicii Moldova.



Executivul a avizat pozitiv proiectul cu privire la aprobarea listei studenților din instituțiile de învățământ superior și elevilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic post secundar, 15 la număr, cărora li se va acorda bursa Președintelui Republicii Moldova, precum și lista celor 62 de candidați care vor primi burse de merit pentru anul de studii 2020-2021. Scopul proiectului este de a susține performanțele academice ale tinerilor, implicarea acestora în soluționarea problemelor social-economice ale statului.

În cadrul ședinței Guvernul a aprobat inițierea negocierilor și aprobarea semnării Addendumului nr.1 la Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind dezvoltarea zonelor rurale în Republica Moldova, semnat la Chișinău la 21 iulie 2017. Acesta prevede acordarea unui grant în valoare de peste 63,831 milioane euro. Scopul Addendumului este prelungirea termenului de implementare operațională a acordului cu 12 luni.

Tot astăzi, cabinetul de miniștri a decis inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind realizarea Proiectului „UE4Moldova: Facilitatea de sprijin al răspunsului sistemului de sănătate la situația de urgență COVID și realizarea reformelor conform Acordului de Asociere”. Acesta prevede oferirea asistenței nerambursabile în valoare de 9 milioane euro.

Cabinetul de miniștri a aprobat Regulamentul privind procedura de recunoaștere a grupurilor de producători agricoli. Acesta prevede benefici-

erea de către grupurile de producători agricoli recunoscute a sprijinului financiar nerambursabil din partea statului pe parcursul a 5 ani din momentul recunoașterii. De asemenea, ministrul Perju a informat despre evoluția plății de compensații pentru agricultori, care până la moment au fost achitați circa 260 milioane lei din suma totală de 300 milioane lei.

Ministrul Igor Șarov a prezentat spre aprobare proiectul hotărârii Guvernului care prevede dotarea instituțiilor de învățământ general cu 150 de calculatoare staționare. Acestea au fost donate de către Republica Coreea, în baza Memorandumului de înțelegere privind cooperarea în domeniul serviciilor informaționale. În acest an, Guvernul a alocat peste 20 mln. de lei pentru procurarea echipamentului tehnic necesar în școli. Totodată, datorită susținerii partenerilor externi, urmează să fie primite încă 11.500 de unități de calcul.

„Dotarea instituțiilor de învățământ cu tehnică, în contextul pandemiei și organizării procesului de instruire la distanță devine o prioritate a Guvernului. Am înțeles că ultima dată, calculatoare s-au procurat în 2009, în cadrul programului SALT. Iată situația în care în acest an am intrat cu sistemul de educație în criza pandemică. Anul acesta, inclusiv din sursele atrase de pe extern, în școli vor ajunge în jur de 20.000 de calculatoare. Proiectul Băncii Mondiale va fi extins, astfel ca dotarea școlilor cu echipamente tehnice să corespundă necesităților”, a menționat premierul Chicu.

În cadrul ședinței a fost aprobat proiectul ce ține de Conceptul servi-

ciului guvernamental de plăți electronice (MPay). Acesta va contribui la simplificarea procedurii de achitare a mai multor plăți, dar și la modernizarea serviciilor publice.

Prim-ministrul Chicu a ținut să sublinieze importanța depășirii situației după decizia de pe 22 septembrie, a Curții Constituționale, privind modificarea Constituției în partea ce ține de sistemul judecătoresc. „După ce am primit avizul pozitiv de la Consiliul European, Comisia de la Veneția, partenerii de dezvoltare UE, Statele Unite, am ajuns că nu poate fi promovat mai departe așa cum este acordat cu partenerii străini. Ministrul Nagacevski se află acum la Strasbourg pentru a identifica o soluție, cum să continuăm reforma justiției. În primul rând, este vorba de modificarea Constituției, unul dintre articolele neaprobate se referă la limitarea imixtiunii politicii în justiție, inclusiv unele atribuții ale președintelui. Peste 6 miliarde de lei ne costă deciziile Înaltei Curți”, a menționat Ion Chicu.

Viceprim-ministrul Pușcuța a remarcat că începutul lunii octombrie va avea o presiune majoră asupra cheltuielilor bugetului de stat. În prima săptămână, pensionarii își vor primi indemnizațiile unice în mărime de 900 de lei, ceea ce constituie până la 600 de mln. de lei. Tot atunci, statul își va onora obligațiunile financiare față de salariații din sectorul bugetar, aici fiind nevoie de cca 400 mln. de lei. Suplimentar, peste 680 milioane de lei vor fi direcționați în Fondul Băncii Naționale, ca urmare a obligației bugetului de stat către Banca Națională, în urma fraudei bancare din 2014.

Uniunea Europeană oferă sprijin la armonizarea legislației naționale în domeniul agroalimentar cu acquis-ul comunitar prin prisma Proiectului Twinning

„SPRIJIN SUPLIMENTAR PENTRU AGRICULTURĂ, DEZVOLTARE RURALĂ ȘI SIGURANȚA ALIMENTARĂ”

Proiectul de înfrățire „Sprijin suplimentar pentru agricultură, dezvoltare rurală și siguranța alimentară”, finanțat de Uniunea Europeană, a demarat la 1 septembrie 2020. Proiectul Twinning va oferi asistența necesară Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM), Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură (AIPA) și Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentară (ANSA) în vederea consolidării capacităților instituționale drept scop fiind realizarea angajamentelor asumate în cadrul Acordului de Asociere (AA). În conformitate cu Acordul de Asociere, Republica Moldova s-a angajat să-și armonizeze treptat legislația cu acquis-ul comunitar și instrumentele internaționale, astfel, Proiectul Twinning va contribui la o viitoare administrație modernă aliniată la cerințele UE pentru a asigura cele mai înalte standarde în siguranța alimentară, o agricultură competitivă dar și zone rurale prospere în Republica Moldova.

Consortiul de înfrățire format din reprezentanți ai trei instituții europene Agrarmarkt, Austria (AMA) – lider de proiect, Serviciul Alimentar și Veterinar de Stat din Lituania (SFVS) precum și Agenția pentru Reconstrucția și Modernizarea Agriculturii (ARMA), Polonia sunt pe deplin angajați să ofere cele mai bune practici și să transfere cunoștințele necesare instituțiilor statului din sectorul agroalimentar în scopul alinierii la cerințele și standardele UE solicitate la nivel internațional.

Proiectul „Sprijin suplimentar pentru agricultură, dezvoltare rurală și siguranță alimentară” va oferi suport în cadrul a cinci componente pe diverse dimensiuni precum:

1) Ajustarea legislației naționale ce reglementează politica de calitate și standardele de comercializare pentru animalele vii și produsele de origine animală în conformitate cu cerințele UE;



2) Suport la elaborare unui nou cadru de politici în conformitate cu politica UE pentru agricultură și dezvoltare rurală, prin prisma Strategiei Naționale de Dezvoltare Agricolă și Rurală 2020+;

3) Îmbunătățirea gestionării măsurilor de sprijin dedicate dezvoltării zonelor rurale în conformitate cu standardele și metodologia UE;

4) Dezvoltarea capacităților de monitorizare și evaluare a structurilor operaționale și elaborarea politicilor bazate pe dovezi incluzive;

5) Eficientizarea capacităților instituționale ale MADRM, AIPA și ANSA în vederea proiectării și implementării politicilor statului aferente agriculturii, dezvoltării rurale și siguranței alimentare în conformitate cu angajamentele AA/DCFTA.

Alinierea la standardele Uniunii Europene de legiferare va favoriza considerabil dezvoltarea sectorului privat în domeniul agroalimentar dar și la transformarea zonelor rurale, va asigura creșterea economică durabilă, demonstrată de experiența altor state europene. De asemenea, legislația armonizată va deveni un factor important la crearea unui mediu investițional atractiv pentru investitorii străini.

NOTĂ: Proiectul Twinning „Sprijin suplimentar pentru agricultură, dezvoltare rurală și siguranța alimentară” este finanțat de Uniunea Europeană cu un buget de 2 milioane de euro și va dura 24 de luni (2020-2022).

LEGEA PRIVIND ASIGURAREA SUBVENȚIONATĂ ÎN AGRICULTURĂ A FOST ADOPTATĂ DE LEGISLATIV

Parlamentul a adoptat, în cadrul ședinței din 11 septembrie current, **Legea privind asigurarea subvențională a riscurilor de producție în agricultură.**

În redacția finală, actul legislativ are ca scop stimularea accesului fermierilor la asigurările în agricultură, protejarea intereselor acestora în procesul de asigurare, crearea posibilității asigurării calității recoltei, extinderea listei de obiecte și riscuri a căror asigurare urmează a fi subvenționată, stimularea creditării fermierilor prin acordarea posibilității achitării primei de asigurare de către beneficiarul asigurării.

În opinia autorilor, asigurarea calității recoltei, dar și a costurilor (cheltuielilor tehnologice) de producție vor spori accesul fermierilor la serviciile de asigurare, în contextul în care producerea riscului asigurat nu conduce de fiecare dată la pierderi cantitative de recoltă, afectându-se doar calitatea ei, de exemplu – aspectul exterior al producției.

Participarea beneficiarului asigurării – băncii creditoare, prestatorului de mărfuri și servicii (furnizori de produse de uz fitosanitar, de semințe, servicii agrotehnice și transport) care au garanția restituirii investițiilor în caz de producere a riscurilor asigurate – creează premise pentru creditarea afacerilor în agricultură, în special a celor care nu dispun de gaj.

Totodată, se propune achitarea primei de asigurare în mai mult de două tranșe, ceea ce va reduce povara financiară asupra producătorului agricol asigurat.

Se propune excluderea obligativității prezentării extrasului din registrul producătorilor agricoli care au încheiat contracte de asigurare, eliberat de autoritățile publice locale, cu privire la existența bunului asigurat.

În lectura finală, proiectul de lege a fost comasat cu proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea Legii privind asigurarea subvențională a riscurilor de producție în agricultură.

impactului schimbărilor climatice asupra vieții cetățenilor.

„Lansarea www.eu4climate.eu permite accesare informațiilor detaliate despre un subiect care necesită eforturi și angajamente continue ale guvernelor, precum și ale actorilor din toate sectoarele societății”, a remarcat Yevgen Groza, directorul proiectului regional EU4Climate.

EU4Climate ajută guvernele din cele șase țări membre ale Parteneriatului Estic - Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina - să ia măsuri împotriva schimbărilor climatice.

„Site-ul este un instrument important pentru găsirea de informații cu privire la activitățile proiectului, dar într-o măsură și mai mare pentru a urmări progresul detaliat al fiecărei țări din Parteneriatul Estic în îndeplinirea cerințelor Acordului de la Paris, care este obiectivul nostru”, a declarat Vassilis Maragos, șeful unității Parteneriatul Estic, Comisia Europeană.

Inițiativa EU4Climate este finanțată de Uniunea Europeană și implementată de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. Proiectul susține țările în punerea în aplicare a Acordului de la Paris privind schimbările climatice și îmbunătățirea politicilor și legislației privind clima. Ambiția sa este de a limita efectele schimbărilor climatice și de a face cetățenii mai rezistenți la ele. Acesta va ajuta țările din Parteneriatul Estic să integreze obiectivele privind emisiile reduse și rezistența la climă în politicile și planurile de dezvoltare, pentru a îmbunătăți și consolida politicile climatice și alinierea legislativă.

Ministerul Agriculturii,
 Dezvoltării Regionale și Mediului
 al Republicii Moldova
 Ministry of Agriculture, Regional Development and the
 Environment of the Republic of Moldova

ANUNȚ

UE și PNUD lansează un site web care reflectă îmbunătățirea politicilor și legislației climatice în țările Parteneriatului Estic - www.eu4climate.eu

Proiectul EU4Climate, finanțat de UE, a lansat un site cu informații detaliate despre proiect, obiectivele sale și principalele activități. Site-ul oferă acces la rapoartele despre îmbunătățirea politicilor și legislației climatice în cele șase țări membre ale Parteneriatului Estic - Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina.

Pe lângă cele mai recente știri din domeniu și activitățile derulate în cadrul proiectului, portalul oferă informații importante despre principalele sectoare care generează emisii din țările din Parteneriatul Estic, nivelul emisiilor de gaze cu efect de seră și acțiunile întreprinse de guverne pentru limitarea



O TREIME DIN TOATE ALIMENTELE PRODUSE LA NIVEL GLOBAL

SUNT IROSITE

Să producem într-un mod sustenabil suficiente alimente pentru a hrăni populația planetei, reprezintă o provocare definitorie pentru timpurile noastre. Acum, mai mult ca niciodată, industria alimentară globală trebuie să se implice în găsirea de soluții privind conturarea unui sistem alimentar care să poată hrăni generațiile viitoare, să optimizeze lanțurile de aprovizionare și să conserve resursele naturale pe care cu toții ne bazăm.



Eurodeputații au votat, în vara lui 2017, legea prin care se reduce până în 2030 la jumătate risipa alimentară din UE, eliminând restricțiile actuale asupra donațiilor de alimente și confuzia între etichetele „data expirării” și „data limită” de consum.

„În țările dezvoltate, alimentele se pierd mai ales spre finalul lanțului alimentar, în etapele de distribuție și consum. Toți suntem responsabili pentru a pune capăt acestei probleme. Raportul pe care l-am elaborat cere un răspuns politic coordonat în ceea ce privește etichetarea, responsabilitatea și educația. În plus, trebuie să avem în vedere lipsurile din legislația actuală care privesc donațiile alimentare, a adăugat raportarea”, a spus raportorul Biljana Borzan (S&D, HR).

Deputații au cerut statelor membre să re-

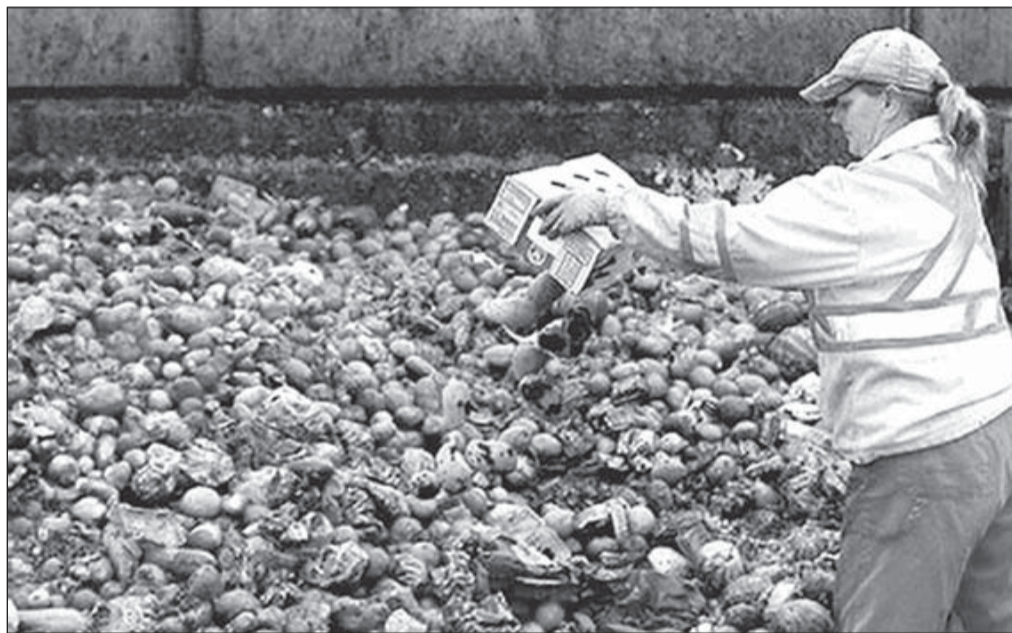
ducă risipa alimentară cu 30% până în 2025 și cu 50% până în 2030 (față de nivelul 2014):

- reducerea risipei alimentare cu 30% până în 2025 și cu 50% până în 2030
- facilitarea donațiilor alimentare
- clarificarea etichetelor „data expirării” („best before”) și „data limită” de consum („use by”)

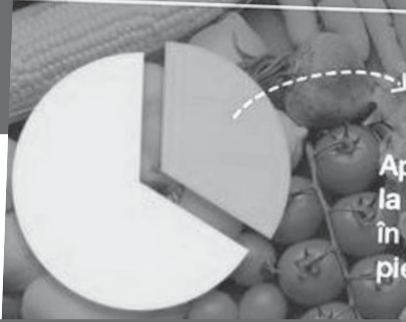
Autoritățile naționale și partenerii implicați ar trebui să facă mai mult să îi ajute pe consumatori să înțeleagă etichetele „data expirării” („best before”) și data limită de consum („use by”). Comisia va trebui să evalueze beneficiile posibile pe care le-ar crea eliminarea unor date de pe produse fără a crea riscuri pentru mediu și sănătatea publică.

FACILITAREA DONAȚIILOR ALIMENTARE

Comisia ar trebui, de asemenea, să propună o modificare la directiva TVA care să autorizeze explicit exceptarea de la taxare a donațiilor alimentare. Fondul european destinat ajutorării celor mai defavorizați (FEAD) ar trebui utilizat pentru a finanța costul colectării, transportului, depozitării și distribuiri donatoriilor alimentare.



RISIPA ALIMENTARĂ



Aproximativ 1/3 din alimentele produse la nivel mondial pentru consumul uman în fiecare an (= 1,3 miliarde de tone) se pierde sau se risipește.

CIFRE

În UE, risipa alimentară a fost estimată la 88 de milioane de tone sau 173 kg pe cap de locuitor, anual. Producția și eliminarea acestei risipe alimentare creează 170 de milioane de tone de CO₂ și consumă 26 de milioane de tone de resurse.

O TREIME DIN TOATE PRODUSELE ALIMENTARE ESTE RISIPITĂ

Deși risipa alimentară contribuie în mod semnificativ la emisiile globale de carbon, aceasta reprezintă în același timp o oportunitate valoroasă – și până acum neluată în calcul – de a hrăni populația care se confruntă cu o situație alimentară nesigură la nivel mondial. Potrivit Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură, o treime din toate alimentele produse la nivel global sunt irosite.

Această cifră reprezintă 8% din emisiile globale de gaze cu efect de seră – o proporție uluitoare având în vedere incapacitatea noastră de a beneficia măcar de o parte din valoarea acesteia. Mai mult decât atât, doar 25% din această hrană irosită ar fi suficientă pentru a hrăni cei peste 820 de milioane de oameni care suferă în prezent de foame și malnutriție**.

Obiectivele ONU privind Dezvoltarea Durabilă includ reducerea la jumătate a risipei globale de produse alimentare până în 2030***. Dacă ne dorim să îndeplinim acest obiectiv, liderii industriei și consumatorii trebuie să înțeleagă anvergura problemei – unde în lanțul valoric are loc și de ce – și să aplice o abordare punctuală, multi-disciplinară pentru a o gestiona într-o manieră ce poate fi susținută pe termen lung.

EVOLUȚIA CĂTRE O PLANETĂ MAI SĂNĂTOASĂ ÎNCEPE DE ACASĂ

De cele mai multe ori, consumatorii sunt surprinși să afle că risipa alimentară apare într-un procent semnificativ la sfârșitul lanțului valoric, în propriile case sau în cazul afacerilor orientate către consumatori. În plus, o mare parte din produsele alimentare irosite în această etapă sunt, de fapt, comestibile și sigure, fiind adesea aruncate deoarece termenul de valabilitate al acestora este depășit.

Această situație este valabilă în special în industria lactatelor: doar în UE, peste 29 de milioane de tone de produse lactate sunt irosite în fiecare an, iar majoritatea sunt aruncate la gunoi în gospodării, după ce alimentele sunt cumpărate și ajung să expire. În 2016, 17% din cantitatea totală de iaurt produsă în UE s-a transformat în deșeu menajer, ceea ce se traduce în peste 1,5 milioane de tone de iaurt aruncate anual la gunoi.

Reducerea la nivel mondial a risipei alimentare va necesita o abordare pe mai multe planuri, care să implice atât extinderea termenului de valabilitate cât și o educare mai eficientă în ceea ce privește siguranța alimentară. Cu toate că provocarea este una majoră, aceasta reprezintă o oportunitate atractivă pentru industrie și este menită să aibă un impact pozitiv real, să contribuie la reducerea amprentei asupra mediului în cazul producției de produse alimentare și să ajute consumatorii să facă economii.

La Chr. Hansen, dezvoltăm culturi alimentare cu efect de bioprotecție, deoarece considerăm că este și datoria noastră să ne asigurăm că alimentele care ies pe poarta fabricilor de produse lactate ajung să fie consumate. Furnizând industriei culturii alimentare care ajută din interior produsele lactate să rămână proaspete, contribuim împreună cu clienții noștri la dezvoltarea unui sistem alimentar mai sustenabil, capabil să hrănească o populație în creștere, protejând în același timp planeta din care suntem cu toții parte.

PRODUCȚIA DE LAPTE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

APROAPE 170 DE MILIOANE DE TONE DE LAPTE A PRODUS UNIUNEA EUROPEANĂ ÎN 2016, ÎNSĂ FERMIERII RESIMT ACUT SCĂDEREA PREȚULUI DE ACHIZIȚIE.



168,3 milioane de tone de lapte au fost produse în Uniunea Europeană, în 2016, conform datelor Eurostat. Laptele de vacă este de departe cel mai consumat și folosit pentru produse lactate, aproximativ 163 de

tone (96,9% din producția totală). Alte 5,3 milioane de tone (3,1% din producție) au provenit din laptele de oaie, capră sau bivoliță. Statele europene cu cea mai mare producție de lapte au fost Germania (20,9%) și Franța (16%). Urmează Marea Britanie și Olanda care au aproape 10% fiecare din producția de lapte în blocul comunitar. România ocupă poziția 18 la cantitatea de lapte de vacă colectat, cu 952 de mii de tone produse în 2016. Mult mai bine se situează țara noastră la colectarea laptelui de la celelalte animale (capre,

oi, bivoliță), fiind pe poziția a șaptea cu 52 de mii de tone.

Două treimi din producția de lapte merg către producerea de diferite brânzeturi (37%), unt și alte alimente din grăsime lactate (30%), smântâna, laptele de băut, iaurturile și laptele băut au folosit 28% din cantitate, iar 3% sunt produse de tip lapte praf.

PREȚUL LAPTELUI, O PROBLEMĂ PENTRU FERMIERII EUROPENI

Deși producția de lapte la nivelul celor 28 de state

din Uniune a rămas aproape identică cu anul 2015 (creșterea a fost de doar 0,2%), prețul de achiziție a laptelui a fost principala problemă pentru cercșătorii de bovine și ovine de lapte. Astfel, prețul laptelui a scăzut în medie cu 5,8% față de 2015 și cu 15,9% față de media anilor precedenți.

Autoritățile europene au încercat să împiedice scăderea drastică a prețului și o eventuală nouă criză a produselor lactate în Europa. Conform unui recent articol al publicației Politico.eu, Comisia Europeană a

folosit bani publici pentru a cumpăra 380 de mii de tone de lapte praf degresat pentru a stopa căderea prețului laptelui. Decizia de a achiziționa laptele a fost luată în 2015, ca urmare a eliminării cotelor de lapte pebtru statele UE, dar și din cauza embargoul impus Rusiei de a cumpăra produse proaspete de pe piața europeană.

Din nefericire, acțiunea nu a dat rezultate, iar acum există stocuri imense de lapte praf depozitate în Franța, Germania și Belgia. Stocurile sunt ca „o sabie a lui Damocles”, a spus Romuald Scha-

ber, președinte al asociației din sectorul german al produselor lactate. Puse în vânzare, stocurile pot accelera scăderea prețului și pot împinge Uniunea Europeană tocmai în criza laptelui ce a vrut să fie evitată. Miniștrii agriculturii din UE au convenit, săptămâna trecută, că achizițiile Comisiei trebuie oprite. Într-o declarație comună, miniștrii au precizat că stocurile de aproape 400.000 de tone riscă să „exercite presiuni severe asupra pieței, cu un impact negativ asupra prețurilor produselor lactate”, mai notează Politico.eu.

CARE SUNT "GREII" SECTORULUI EUROPEAN AL CĂRNII?

Germania, Polonia, Franța și Marea Britanie sunt liderii europeni de necontestat la producția de carne de porc, carne de pasăre, carne de vită și respectiv carne de oaie. Clasamentul devine însă altul dacă discutăm de numărul de capete de animale din ferme sau despre exporturile de carne, de animale vii și produse procesate din carne. De asemenea, clasamentul se schimbă și dacă avem în vedere cantitatea totală de carne provenită din sacrificările de bovine în abatoare și unde, de exemplu, Franța este de departe prima în top, depășind cu mult toți competitorii.

PRODUȚIA UE DE CARNE DE PORC DEPĂȘEȘTE 22 MILIOANE DE TONE/AN

Cu o producție de 5,5 milioane de tone în anul 2014, Germania se plasează pe primul loc în topul european al producătorilor de carne de porc. Cantitatea produsă este una apreciabilă dacă o raportăm la producția totală europeană de 22,142 milioane de tone. Astfel, rezeultă că Germania produce mai bine de un sfert din cantitatea totală din Uniunea Europeană.

Spania, Franța, Polonia, Olanda și Italia sunt, în ordine, următoarele din clasament, cu producții anuale de 3,62 milioane de tone, 1,94 milioane de tone, 1,84 milioane de tone, 1,33 milioane de tone respectiv 1,37 milioane de tone, potrivit datelor statistice publicate de Biroul de statistică al Uniunii Europene -Eurostat, actualizate în octombrie 2015. O altă țară cu producție importantă în UE este Belgia, cu 1,12 milioane de tone anual. În Regatul Unit al Marii Britanii, producția de carne de porc a fost de 862.130 tone. La polul opus al clasamentului european de profil se situează state precum Islanda, Malta sau Luxemburg cu producții anuale de 6.400 tone, 6.115 tone, respectiv 11.920 de tone.

România a avut, în 2014, potrivit statisticii Eurostat, o producție de carne de porc de 324.870 de tone. O producție apropiată de cea a României au înregistrat țări precum Ungaria (368.620 de tone), dar și Portugalia (359.980 de tone).

Producția totală de carne de porc din UE nu a înregistrat căderi considerabile în perioada crizei economice, în prezent ea păstrând nivelul înregistrat în anul anterior declanșării crizei de aproximativ 22 milioane de tone. Considerată ca entitate de sine stătătoare, Uniunea Europeană este al doilea mare producător de carne la nivel mondial, după China, fiind urmată în clasamentul global de SUA care are o producție la jumătate din cea înregistrată la nivelul UE.

POLONIA ȘI FRANȚA, COMPETIȚIE PENTRU PRIMUL LOC LA CARNEA DE PASĂRE

FDC 33 REPERE INTER 2În clasamentul statelor UE, la producția anuală de carne de pasăre, competiția este una strânsă, Polonia, Franța, dar și Regatul Unit al Marii Britanii fiind plasate la mică distanță. Astfel, deși anul trecut Polonia a înregistrat o producție la carne de pasăre de 1,804 milioane de tone, în anul 2013 cantitatea de carne de pasăre produsă a fost de 1,65 milioane de tone. În cazul Franței, pentru anul 2014, producția estimată a fost de aproximativ 1,68

milioane tone, iar cu un an în urmă de aproape 1,7 milioane de tone. În aceeași situație poate fi considerată și Marea Britanie, cu o producție de 1,64 milioane de tone în 2014, în scădere de la 1,66 milioane de tone în 2013. În schimb, este posibil ca și pentru anul acesta Polonia să-și mențină titlul de lider european la producția de carne de pasăre având în vedere creșterea constantă din ultimii zece ani, Franța și Marea Britanie având variații crescătoare sau descreșcătoare de la an la an, însă ambele depășind căderile din perioada de criză.

Potrivit statisticii Eurostat, după Polonia, Franța și Marea Britanie, se situează în ordine Germania (1,53 milioane de tone), Spania (1,436 milioane de tone) și Italia (1,24 milioane de tone/an). La polul opus al clasamentului se află Islanda și Malta cu producții anuale de 8.200 tone, respectiv 3.900 tone.

Producția anuală de carne de pasăre din România a fost în anul 2014 de 345.620 de tone, în creștere

trează o scădere. În cadrul Uniunii Europene, notează publicația Le Monde care citează un studiu Agrimer, consumul de carne a înregistrat un vârf de maximum în anul 2001, cu 89,3 kg/locuitor. În anul 2013, consumul a fost 82,3 kilograme/locuitor, defalcat astfel: 39,4 kg/locuitor de carne de porc, 25 kg/locuitor de carne de pasăre, 16,5 kg/locuitor de carne de vită și 2,2 kg/cap de locuitor de carne de oaie. Însă, potrivit aceluiași studiu se remarcă că se mănâncă mai multe carne de porc în țările nordice, se consumă mai multă carne de pasăre și de oaie în sudul Europei, în Franța și în Marea Britanie. De asemenea, s-a mai constatat că se consumă mai multă carne de bovine în Scandinavia, Marea Britanie și Franța.

Foarte interesantă este și explicația scăderilor înregistrate în consum. În cazul a 56% din francezii care au răspuns la un sondaj că au redus consumul de carne, 46% dintre ei au declarat că o astfel de decizie a fost urmarea creșterii prețurilor.



Organizația Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație (FAO) estimează că cererea de carne la nivel global va crește cu 200 de milioane de tone până în anul 2050, ceea ce va dubla practic cererea existentă în prezent. Doar în Asia, consumul de carne este de aproape jumătate din volumul producției mondiale.

FRANȚA CONDUCE DETAȘAT LA CARNEA DE VITĂ

Cu o producție de carne de vită prognozată pentru anul trecut de 1,42 milioane de tone, Franța se plasează pe primul loc în Uniunea Europeană. Producția realizată de Franța este pe departe cea mai mare din Europa, dacă comparăm cu realizările altor state. Fluctuațiile anuale înregistrate în ultimii

de 581.810 tone, 578.600 de tone, respectiv 412.660 tone. În Belgia și Olanda producția de carne de vită a fost de 257.670 de tone, respectiv 376.180 tone.

Potrivit datelor Eurostat actualizate în octombrie, producția de carne de vită din România a fost de 29.200 de tone. Scăderea producției de carne de vită în România a fost una dramatică dacă ne raportăm la anul 2008, când s-a consemnat o producție de aproape șapte ori mai mare (190.200 tone). O producție apropiată de cea a României a fost înregistrată în Slovenia (aproximativ 31.600 de tone). Cele mai mici producții de carne de vită au fost înregistrate în Malta și Islanda, 1.130 tone, respectiv 3.700 de tone. De asemenea, vecinii noștri bulgari au avut o producție extrem de mică, de doar 4.800 de tone. În Ungaria, producția de anul trecut de carne de vită a fost de 23.110 tone.

ROMÂNIA NU APARE ÎN STATISTICILE PRIVIND PRODUȚIA DE CARNE DE OAI!

Marea Britanie a înregistrat anul trecut o producție de carne de oaie de 298.510 tone, potrivit datelor Eurostat. În clasamentul european, Marea Britanie este urmată la distanță apreciabile de Spania (122.840 de tone), Franța (86.670 de tone), Grecia (82.310 tone), Irlanda (57.600 tone), Italia (26.640 de tone) și Germania (19.000 tone). Producția de carne de oaie din Marea Britanie a scăzut continuu de la declanșarea crizei. De la 325.740 de tone în 2008, la 302.700 de tone în 2009 și ajungând la 276.060 tone în 2010 și 290.310 în anul 2011.

Pentru ultimii cinci ani, producția de carne de oaie din România nu mai apare în statisticile Eurostat, ultima consemnare fiind pentru anul 2009, cu o producție de 1.350 de tone (cu o scădere importantă față de anul 2008 când producția declarată a fost de 65.400 tone). Toate acestea, cu toate că România este o țară cu mărimea similară Marii Britanii și este al nouălea stat în Uniunea Europeană. În Cipru și Suedia, producția de carne de oaie de anul trecut a fost de 5 200 tone, respectiv 5.090 tone. Producții extrem de mici de carne de oaie sunt înregistrate în țări precum Luxemburg (50 de tone), Estonia (110 tone), Slovenia (120 de tone), Malta (120 tone), Letonia (240 de tone), Polonia (570 de tone), Slovacia (600 tone) etc. Nici vecinii României nu stau prea bine când vine vorba de producția de carne de ovine. Astfel, Bulgaria nu și-a mai declarat producția, iar în Ungaria aceasta a fost de 340 de tone.



constantă de mai bine de zece ani. Cu toate acestea producția din România este mai mică decât cea a unor țări vecine precum Ungaria (430.000 de tone). Bulgarii au o producție de aproape 3,5 ori mai mică decât a noastră (97.000 de tone). Producții mai mici decât cea înregistrată în România mai sunt în Suedia (133.680 de tone), Finlanda (113.370 de tone), Grecia (190.300 de tone) și Cehia (149.410 tone).

CUM SE REDISTRIBUIE CONSUMUL DE CARNE ÎN EUROPA

Dacă este analizată o perioadă mai îndelungată de timp, se constată că, în general, în Europa, consumul de carne pe cap de locuitor înregist-

Potrivit Agrimer, în cazul francezilor, criza economică a diminuat puterea de cumpărare și i-a determinat să facă în consecință achiziții mai riguroase în privința alimentelor, alegând să diminueze aportul caloric din produse și să cumpere la prețuri mai mici pâine, cereale, produse dulci. Totul în detrimentul cărnii de porc, vită și pește.

În cadrul unui alt sondaj realizat de Mediaprism, cei chestionați cu privire la motivele reducerii consumului de carne au motivat în proporție de 35% că „se gândesc la binele animalelor” și 26% au invocat dese scandaluri alimentare apărute la nivel internațional (exemplul cel mai invocat fiind prezența cărnii de cal depistate în lasagnia italiană marcată ca având conținut de vită 100%). În schimb,

zece ani nu au periclitat în nici un fel poziția acesteia, date diferențele considerabile în raport cu competitorii. Pe locul doi în topul european la producția de carne de vită se situează Germania cu 1,13 milioane de tone.

În clasamentul general, pe locul trei urmează Marea Britanie cu 877.580 de tone, ceea ce reprezintă 60% din producția anuală a Franței. Italia a înregistrat anul trecut o producție de 709 430 de tone, în scădere consistentă de la an la an, din primul an al declanșării crizei economice globale. Astfel, în prezent, față de anul 2008, producția de carne de vită din Italia a scăzut cu aproape 30%, fiind printre țările cu cea mai mare scădere de producție din ultimii ani. Irlanda, Spania și Polonia au avut producții anuale



ASOCIAȚIA MOLDOVA FRUCT PLANIFICĂ SĂ EXPORTE ÎN FEDERAȚIA RUSĂ CIRCA 30-35 MII TONE DE PRUNE

Producători și exportatori de fructe, membri ai Asociației Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct”, au participat, în perioada 22-25 septembrie, la una dintre cele mai mari expoziții se specialitate din spațiul Comunității Statelor Independente (CSI) - WorldFood Moscow, desfășurată în capitala Federației Ruse.

Participarea la acest eveniment este organizată la inițiativa Moldova Fruct în parteneriat cu Agenția de Investiții. „Este a noua participare a Asociației, sub brandul „Moldova - un gust deosebit”, la această expoziție. În anul curent, organizatorii au fost nevoiți să țină cont de pandemie, iar interesul de a participa a fost afectat direct de restricțiile de deplasare impuse de mai multe țări. Totuși, expoziția WorldFood Moscow este unicul eveniment de anvergură din regiunea noastră care nu a fost anulat și se desfășoară în mod tradițional”, a explicat Iurie

Fală, director executiv al Moldova Fruct.

În acest an, Moldova Fruct este prezentă la Moscova cu o nouă identitate vizuală, aprobată la începutul anului, și un stand modern. Zece companii, membre ale Asociației, vor propune potențialilor cumpărători fructe în stare proaspătă: mere, prune, struguri de masă, precum și conserve din fructe și legume - produse moldovenești care sunt comercializate tradițional pe piața CSI.

„Deși în ultimii ani piața pentru unele fructe a fost diversificată, pentru mere piața rusă rămâne

încă una de bază. În acest sezon, ținând cont de efectele secetei, sperăm să putem exporta 170-200 mii tone de mere, 30-35 mii tone de prune și în cazul unei recolte bune - 40 mii de tone de struguri de masă”, a precizat Iurie Fală.

WorldFood Moscow este vizitată tradițional de reprezentanți ai tuturor rețelelor de comerț din Rusia, Kazahstan, Belarus - piețe tradiționale pentru fructele moldovenești. Expoziția reprezintă o platformă de comunicare dintre exportatori și importatori, o oportunitate de a analiza și a face cunoștință cu cerințele și



tendențele pieței, este locul unde se întâlnesc partenerii cu experiență de colaborare, se stabilesc și noi contacte. La ediția din acest an a WorldFood Moscow s-au înregistrat peste 20 mii de vizitatori.

Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct” reprezintă 180 de între-

prinderi moderne care activează în domeniul agricol: producători, procesatori, exportatori de fructe, precum și prestatori de servicii. Un obiectiv esențial al organizației este diversificarea piețelor pentru fructele de înaltă calitate din Moldova: mere, prune, cireșe, caise, struguri de masă, produse procesate.



În comerțul cu amănuntul din Moldova, în septembrie, au fost atestate, în mod tradițional, cele mai mari prețuri pentru fructele exotice ale sezonului. În unele cazuri, prețurile (la supermarket-uri) depășesc rata medie anuală cu 40%. La un nivel atât de ridicat, prețurile pentru fructele exotice vor rămâne - și, eventual, vor crește - până la jumătatea lunii octombrie.

FRUCTELE EXOTICE S-AU SCUMPLIT ÎN MOLDOVA

După cum au relevat pentru EastFruit surse de la Asociația comercianților retail, motivul creșterii prețurilor este epuizarea stocului. Astfel, sezonul de citrice s-a încheiat în luna mai, când s-au terminat rezervele mari de fructe proaspete. Comercianții-furnizori încă lucrează la propriile rezerve din depozite și, până la începutul toamnei, oferta lor este extrem de limitată, atât în ceea ce privește produsele din matricea sortimentală „exotică”, cât și în ceea ce privește o varietate de categorii de produse de calitate.

Acum situația din lanțul de comerț cu amănuntul din Moldova a început să fie afectată de faptul că angrosiștii curăță depozitele de „active nelichide”, pentru a elibera capacitățile de depozitare pentru produsele noii recolte de citrice (preconizată la sfârșitul lunii octombrie). În această perioadă, comercianții-importatori moldoveni au început să cumpere citrice în Turcia, care reprezintă jumătate din aprovizionarea acestor fructe către Moldova. Până în acest moment, comerțul cu amănuntul va fi forțat să formeze un sortiment din ceea ce este disponibil de la angrosiști și să respecte regulile lor. Drept urmare, lanțurile de retail

din Moldova oferă acum rodii la un preț de 120 lei / kg (7,2 USD / kg), grapefruit - 45-55 lei / kg (2,71-3,31 USD / kg), portocale - 42-45 lei / kg (2,53-2,71 \$ / kg), pomelo - 40 lei / kg (2,40 \$ / kg), lămâi - 37 lei / kg (2,22 \$ / kg). Potrivit comercianților cu amănuntul, în acest moment cel mai mare preț este, evident, pentru un produs de înaltă calitate. De exemplu, din cauza lipsei de portocale turcești, citricele din Africa de Sud sunt furnizate Moldovei și sunt mai scumpe datorită costurilor logistice ridicate. Ca urmare, cererea pentru acest fruct „exotic” este redusă, iar lanțurile sunt prudente în ceea ce privește achiziționarea acestuia.

Renașterea comerțului cu citrice este așteptată nu mai devreme de începutul lunii noiembrie, când comerțul cu amănuntul va viza nu marjele de comercializare, ci volumul vânzării. Până în martie, „sezonul de vârf” se menține în mod tradițional din contul a două articole foarte solicitate - mandarine și portocale, al căror preț cu ridicata nu depășește 1 euro / kg.

Aproximativ 26-27 mii tone de citrice sunt furnizate Moldovei anual. Anul acesta, creșterea volumului este estimată la 10%.

OPINIE: ÎN MOLDOVA, NOI LIVEZI TREBUIE SĂ FIE PLANTATE ÎN STRICTĂ DEPENDENȚĂ DE POSIBILITATEA IRIGĂRII LOR

Potrivit observațiilor domnului Ananie Peșteanu, Doctor conferențiar universitar, profesor al Departamentului de pomicultură de la Universitatea Agrară din Republica Moldova, în anul curent, pe plantațiile de livezi de fructe irigate, scăderea randamentului din cauza secetei rareori a depășit cota de 10-15%, în timp ce în livezile neirigate nu a fost mai mică de 25-30%. Calitatea fructelor a suferit și ea: dacă în anii cu condiții meteorologice medii greutatea medie a unui măr era de 150-170 de grame, atunci anul acesta este de aproximativ 130 de grame. În același timp, în ultimii cinci până la șapte ani, secetele au devenit mai frecvente, intensitatea acestora a crescut. Pe baza acestui fapt, se poate presupune că anotimpurile agricole uscate vor deveni o „normă” în viitorul apropiat.

Prin urmare, după cum crede expertul, chiar și acum înființarea de noi plantații fructifere ar trebui să fie întotdeauna legată de posibilitățile de irigare a acestora. Mai mult, vorbim nu numai despre resursele de apă pentru irigarea prin picurare, ci și despre resursele de apă pentru irigarea fină. Practica din acest an a arătat că, în condiții de temperaturi extrem de ridicate ale aerului

în livezi, uneori este necesară umidificarea fin dispersată sau chiar udarea regulată, pentru a îmbunătăți microclimatul din plantație.

În ultimii ani, aproximativ 2-3 mii de hectare de plantații fructifere (inclusiv culturi de nuci) au fost plantate anual în Moldova. Nu în toate cazurile există surse de apă în apropierea grădinilor pentru irigare intensivă.



RECOLTAREA NUCILOR A FOST AMÂNATĂ ÎN MOLDOVA



În Moldova, campania de recoltare a nucilor începe mai târziu. Potrivit operatorilor locali de piață, acest lucru se datorează a doi factori principali. În primul rând, în multe livezi, fructele nu au atins încă starea de coacere optimă. Mai mult, este departe de realitate faptul că, în condițiile secetei continue, lucrurile se pot schimba în bine. Conform observațiilor cultivatorilor de nuci, anul acesta există mai puține fructe, acestea nu diferă într-un diametru mare, dar, în același timp, sunt prea dure, ceea ce va complica prelucrarea. Este probabil ca randamentul produselor de înaltă

calitate - jumătățile de miez - să scadă. Mai rău, miezurile au început să se usuce în interiorul cochiliei dure chiar și vara, probabil că vor deveni întunecate și fragile în timpul depozitării.

Al doilea motiv pentru începutul întârziat al campaniei de recoltare este lipsa oricărui ghid clar de stabilire a prețurilor la începutul noului sezon de comercializare, chiar la sfârșitul lunii septembrie. Șefii celor mai mari companii exportatoare de nuci din Moldova, care au mers la sediul partenerilor europeni în septembrie, s-au întors deja (sau vor reveni în Moldova în viitorul apropiat), din păcate, fără contracte pe termen lung.

Există doar acorduri privind furnizarea de loturi mici „de probă” de miez de nucă, la prețuri cu 30-40% mai mici decât nivelul de anul trecut. Pe baza acestora, gama prețurilor de cumpărare pentru produsele specificate la începutul sezonului pe piața internă a Republicii Moldova este estimată de aceștia la 3-5 euro / kg. Cu toate acestea, exportatorii nu se grăbesc să prezinte astfel de propuneri de preț.



LIVĂDARIILE MOLDOVENI VOR DEPOZITA ÎN FRIGIDERE MULT MAI PUȚINE PRUNE DECÂT ANUL TRECUT

Recoltarea soiurilor târzii de prune va fi finalizată săptămâna aceasta în Moldova. Potrivit experților Federației Agricultorilor din Moldova (FARM), la sfârșitul campaniei de recoltare a prunelor, în frigiderele companiilor agricole și comerciale vor fi depozitate aproximativ 15-20 mii tone. Aceasta în timp ce, la sfârșitul recoltei de prune de anul trecut, cel puțin 30 de mii de tone din acest produs au fost acumulate în depozitele frigorifice ale operatorilor de pe piața fructelor din țară.

De săptămâna trecută, producătorii agricoli vând aproape toate prunele pentru export nu din livezi, ci din frigidere. Drept urmare, prețurile au crescut cu aproximativ 1 lei / kg - până la 9-10 lei / kg (0,53-0,59 USD / kg). Cu toate acestea, este evident că creșterea prețurilor la prune va continua. Cea mai mare parte a fermierilor nu va trebui să vândă urgent prune la prețul actual, deoarece nu se confruntă cu sarcina de a elibera zone de refrigerare pentru recoltarea strugurilor de masă, deoarece aceasta nu va fi mare. În timp ce pruna, cu respectarea atenției a procedurilor tehnologice care să nu admită pierderi de calitate, poate „trăi” până anul viitor.

Având în vedere situația actuală, agricultorii speră, până la sfârșitul acestei luni, la o creștere semnificativă a prețurilor la „prune și frigidere”: cel puțin 13-15

lei / kg (0,76-0,88 USD / kg). Având în vedere cererea crescândă din partea exportatorilor, este posibil ca o parte din recolta de prune să fie vândută la acest preț.



MOLDOVA CREȘTE EXPORTUL DE PRUNE CĂTRE GERMANIA

În urmă cu o săptămână, o misiune a reprezentanților comerciali ai companiei germane de achiziții de fructe AB Fruchthandel a vizitat Moldova. Anterior, acest importator, cu sprijinul proiectului „Agricultura Performantă în Moldova” APM / USAID, a făcut cunoștință cu profiul economic al 13 întreprinderi agricole locale producătoare de fructe și a purtat o serie de negocieri online cu acestea. În timpul vizitei, specialiștii AB Fruchthandel au inspectat grădinile, depozitele și produsele potențialilor parteneri de afaceri din Moldova. S-a ajuns la un acord preliminar privind furnizarea a câteva sute de tone de prune (20-30 camioane frigorifice) în acest an.

În timpul negocierilor, a venit ca o surpriză faptul că importatorul din Germania nu a solicitat de la furnizorii moldoveni certificate obligatorii de siguranță și responsabilitate socială Global G.A.P. și GRASP. Disponibilitatea lor, desigur, a fost considerată un avantaj (în timpul discuției despre prețul produselor), dar nimic mai mult. Cu

toate acestea, principalele criterii pentru selecția furnizorilor au fost volumele mari de produse de același tip și calitate uniformă (calibrul, culoarea pulpei etc.).

Reprezentanții AB Fruchthandel intenționează să cumpere prune de înaltă calitate din soiurile Stanley, Lepotika, Top Hit, precum și soiul de prune târzii Prezident, de dimensiuni medii, la un preț relativ mic. Aproximativ jumătate din baza de clienți a companiei din Germania sunt bucătari care folosesc fructe în produsele de patiserie tradiționale germane.

În plus, părțile au discutat despre perspectivele aprovizionării cu prune moldovenești a soiului „Chachakskaya Early” anul viitor.

Dintre țările Uniunii Europene, Germania devine al treilea cel mai mare cumpărător de prune moldovenești (după România și Polonia). Anul trecut, Moldova a exportat în Germania aproximativ 1,3 mii tone din aceste fructe. Anul acesta, în ciuda reducerii recoltei de prune în Moldova, aprovizionarea acestora către piața germană ar putea crește până la sfârșitul sezonului.



PREȚURILE SĂPTĂMÂNNALE ANGRO LA PRODUȚIA HORTICOLĂ

(01.10.2020)

Denumirea produsului	Prețurile producătorului, MDL/KG		
	minim	maxim	mediu
FRUCTE ȘI POMUȘOARE			
Mere Golden Delicious	6.00	8.00	7.00
Mere Idared	6.00	7.00	6.50
Mere Jonagold	7.00	8.00	7.00
Mere Reinette Simirenko	5.00	6.00	6.00
Mere Gala	7.00	8.00	7.00
Mere Grany Smith	-	-	-
Mere Fuji	-	-	-
Mere timpurii	-	-	-
Mere, alte soiuri	5.00	7.00	6.00
Pere Conference	20.00	22.00	20.00
Alte soiuri de pere	8.00	12.00	10.00
Struguri de masă (albi)	9.00	12.00	10.00
Struguri de masă (roșii)	9.00	11.00	10.00
Struguri negri	10.00	12.00	10.00
Struguri Moldova	8.00	10.00	9.00
Struguri Kismis	12.00	13.00	12.00
Caise	-	-	-
Prune	10.00	12.00	11.00
Piersici	10.00	15.00	12.00
Portocale	27.00	28.00	27.00
Mandarine	28.00	29.00	28.00
Banane (galbene)	14.00	15.00	14.00
Zmeură	-	-	-
Căpșune	-	-	-
Afine (calitate superioară)	150.00	160.00	150.00
Afine (clasa I)	-	-	-
Mure	-	-	-
Coacăză (neagră)	-	-	-
Coacăză (roșie)	-	-	-
Cireșe (diametrul peste 26 mm)	-	-	-
Cireșe (diametrul până la 26 mm)	-	-	-
Vișine	-	-	-
Pepene verde (harbuz)	5.00	7.00	6.00
Pepene galben (zemos)	10.00	13.00	12.00
LEGUME			
Cartofi (recolta anului curent)	3.00	4.00	3.50
Cartofi (recolta anului trecut)	-	-	-
Morcovi (recolta anului curent)	6.00	7.00	6.00
Morcovi (recolta anului trecut)	-	-	-
Ceapă galbenă (recolta anului curent)	3.00	4.00	3.00
Ceapă galbenă (recolta anului trecut)	-	-	-
Tomate de seră (roșii, rotunde)	8.00	9.00	8.00
Tomate de seră (roze)	15.00	17.00	16.00
Tomate de seră (roșii, cărnoase)	9.00	9.00	9.00
Tomate de seră (soi Cherry)	18.00	20.00	18.00
Castraveți de seră (scurți, netezi)	-	-	-
Castraveți de seră (scurți, cu suprafața zgrunțuroasă)	12.00	14.00	12.00
Castraveți de seră (lungi, netezi)	-	-	-
Ardei dulci de seră (roșii)	18.00	20.00	18.00
Ardei dulci de seră (verzi)	7.00	9.00	8.00
Ardei dulci de seră (galbeni)	18.00	20.00	18.00
VERDEȚURI			
Pătrunjel	35.00	40.00	35.00
Mărar	35.00	40.00	35.00
Coriandru	40.00	45.00	40.00
Busuioc	40.00	45.00	40.00
NUCI ȘI FRUCTE DESHIDRATATE			
Miez de nuci	-	-	-
Nuci (cu coajă)	-	-	-
Miez de alune	-	-	-
Alune (cu coajă)	-	-	-
Miez de migdale	-	-	-
Migdale (cu coajă)	-	-	-
Caise deshidratate	-	-	-



VINE ERA ALIMENTELOR OBTINUTE ÎN LABORATOR

Winston Churchill prezicea în 1931 că peste 50 de ani carnea folosită la gătit va fi crescută în laborator, pentru că este absurd să crești o pasăre întreagă doar pentru anumite părți ale sale. Oamenii de știință spun că previziunea sa este pe cale să se împlinească în următorii ani, chiar dacă termenul avansat de britanic a fost depășit.

Potrivit acestora, primii curcani crescuți în laborator vor ajunge pe mesele noastre până în 2030, arată The Telegraph. Paul Mozdziaik, cercetător la Universitatea de Stat din Carolina de Nord, este de părere că în cel mult 15 ani păsările crescute în ferme vor fi înlocuite de cele crescute direct în laborator.

La începutul lui 2020, un startup american care produce carne reală în laborator, fără creșterea și sacrificarea animalelor, a primit joi o nouă investiție, de 161 de milioane de dolari, pentru cercetare și dezvoltare.

Firma Memphis Meats a primit runda de finanțare de serie B din partea unui grup de investitori, condus de compania japoneză SoftBank Group, fondul de investiții

Norwest și de Temasek, un fond de investiții susținut de statul Singapore. Printre cei care au participat la noua rundă de finanțare se numără și miliardarii Bill Gates și Richard Branson, care au mai investit în Memphis Meats și mai înainte.

Firma ajunge astfel la investiții totale de peste 180 de milioane de dolari.

Memphis Meats a fost înființată în anul 2015, la San Francisco, de către medicul cardiolog Uma Valeti, care este și profesor universitar de medicină la Universitatea Minnesota, alături de încă doi oameni de știință: Nicholas Genovese și Will Clem.

Startup-ul face parte dintr-un curent mai larg de afaceri dezvoltate în SUA, care își propun să realizeze

în laborator carne reală, din celule, fără însă a crește și sacrifica animale. Startup-ul nu a scos, încă, un produs pe piață, dar spune că lucrează cu instituțiile de reglementare pentru a-și asigura o „intrare pe piață în siguranță și la timp”.

Memphis susține că a produs prima chiftea din carne pe bază de celule în februarie 2016, o premieră mondială. De asemenea, în martie 2017, a realizat primul produs din carne de pui.

În America, și marii producători tradiționali de carne sunt interesați să finanțeze startup-uri în domeniul producției de alimente „în eprubetă”, ca soluție pentru satisfacerea nevoilor alimentare ale populației Globului, în creștere accelerată.



CARNE ARTIFICIALĂ

De la bucăți suculente de „pui” și șiruri de „cârnați” la „șuncă” și „ton”, măcelarul de origine olandeză Jaap Korteweg oferă de toate. Însă, niciunul dintre aceste produse expuse în magazinul său din Haga nu este produs, de fapt, din carne, relatează Thomson Reuters Foundation.

Korteweg, a noua generație de fermieri din familia sa, a devenit vegetarian după ce a început să fie preocupat de bunăstarea animalelor în urma unui focar de pestă porcină care a izbucnit în Olanda în 1997 și a condus la uciderea a milioane de porci pentru controlul epidemiei.

Însă, lui Korteweg i s-a făcut atât de dor de gustul și textura cărnii încât a creat, alături de cercetători și bucătari, substituenți care înglobează cele două calități.

Motivul pentru care există relativ puțini vegetarieni în majoritatea zonelor lumii, nu este faptul că oamenii doresc să mănânce mai puțin sustenabil, mai puțin sănătos și că nu le pasă de bunăstarea animalelor, ci pentru că sunt dependenți de carne, a declarat Korteweg pentru sursa citată.

Creșterea animalelor constituie un factor semnificativ pentru schimbările climatice - fiind responsabilă de aproape 15% din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră - iar producția de carne utilizează pământul și apa într-un mod mai puțin eficient decât cultivarea cerealelor, conform Organizației pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite.

În timp ce guvernele și oamenii de știință sunt în căutarea unor noi modalități pentru reducerea emisiilor provenite din zootehnie, mulți experți susțin că diminuarea cererii pentru carne - în special în țările cu un nivel ridicat de trai - este factorul care face diferența în lupta cu schimbările climatice.

BURGER DIN CIUPERCI?

Reducerea nu presupune însă renunțarea la carne, aceasta fiind considerată mai apetisantă decât o farfurie cu legume, conform concluziilor cercetătorilor.

Însă, dacă toți hamburgerii consumați în Statele Unite ar fi realizați dintr-o combinație de 70% carne de vită și 30% ciuperci, măsura ar conduce la o scădere a cantității de emisii similară cu cea rezultată în urma reducerii cu 2,3 milioane a numărului de mașini care circulă pe șosele, potrivit unui studiu realizat de Institutul Mondial pentru Resurse (World Resources Institute - WRI). În plus, schimbarea ar duce la economisirea unei cantități de apă echivalentă cu cea utilizată în 2,6 milioane de gospodării din Statele Unite și la reducerea terenului agricol necesar pentru producția burgerilor cu o suprafață mai mare decât statul american Maryland sau cât Belgia, a completat WRI.

Datorită gustului umami și a umidității mai mari a ciupercilor, se poate obține un burger mai gustos - și mai sănătos, este de părere Daniel Vennard, director în cadrul „Better Buying Lab” al WRI.

Aceste alimente preparate parțial din ciuperci, introduse pentru prima oară în Statele Unite, țară în care sunt consumați anual circa 10 miliarde de burgeri, potrivit estimărilor WRI, sunt în prezent comercializați în supermarketuri și sunt serviți în unele instituții de învățământ și cantine din clădirile de birouri.

Luni, burgerii au fost lansați și în lanțul american de restaurante cu servire direct în mașină (drive-in) SONIC, precizează sursa citată.

Potrivit lui Daniel Vennard, tendință „începe să crească în Statele Unite” și să atragă interesul comercianților și al clienților. „Credem că are potențialul de a deveni o soluție la nivel global”, a adăugat el.

Sursa foto:

facebook.com/pg/vegetarianbutcher



MODIFICAREA ETICHETELOR

Consumul în exces de produse de origine animală a fost asociat cu obezitatea, afecțiunile cardiace, diabetul și anumite tipuri de cancer, ceea ce a determinat guvernele unor țări, precum cel al Chinei, să încurajeze populația să reducă aportul de carne.

Însă, etichetele alimentelor care conțin cuvintele «vegetarian» sau «sănătos» îi pot ține la distanță pe unii clienți ai magazinelor sau restaurantelor, potrivit unor cercetări.

Linda Bacon, om de știință care studiază comportamentul uman și fost director de strategie în cadrul Mars, Inc, a analizat modul în care alegerile clienților variază în funcție de locul în care sunt amplasate preparatele vegetariene în meniul unui restaurant. Ea a descoperit

că atunci când orezul cu mazăre și ravioli cu ricotta și spanac erau grupate la sfârșitul meniurilor în secțiunea „Preparate vegetariene”, consumatorii erau cu 56 mai tentați să le comande decât dacă erau afișate alături de antreuri sau ca fel de mâncare principal în cadrul secțiunii principale a meniului, aceași care includea creveți regali, pește cu cartofi prăjiți, friptură și hamburgeri.

Această cercetare, și altele similare ei, au demonstrat că restaurantele îi pot determina pe clienți să consume mai multe legume și mai puțin carne”, a notat Linda Bacon în cadrul unui mesaj publicat pe blog. „Nu trebuie decât să schimbe aspectul meniului”, a adăugat ea.

Sursa foto:

facebook.com/pg/vegetarianbutcher





SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI AGRICULTORILOR DIN MOLDOVA

DEZVOLTAREA AFACERILOR

- Elaborarea planurilor de afaceri
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru accesarea finanțărilor
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificarea furnizorilor de echipamente
- Asistență la pregătirea aplicațiilor pentru accesarea subvențiilor
- Organizarea seminarelor de consultanță și formare a producătorilor agricoli în cadrul Măsurii 5 din Regulamentul de subvenționare
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri

DEZVOLTAREA COOPERATIVELOR

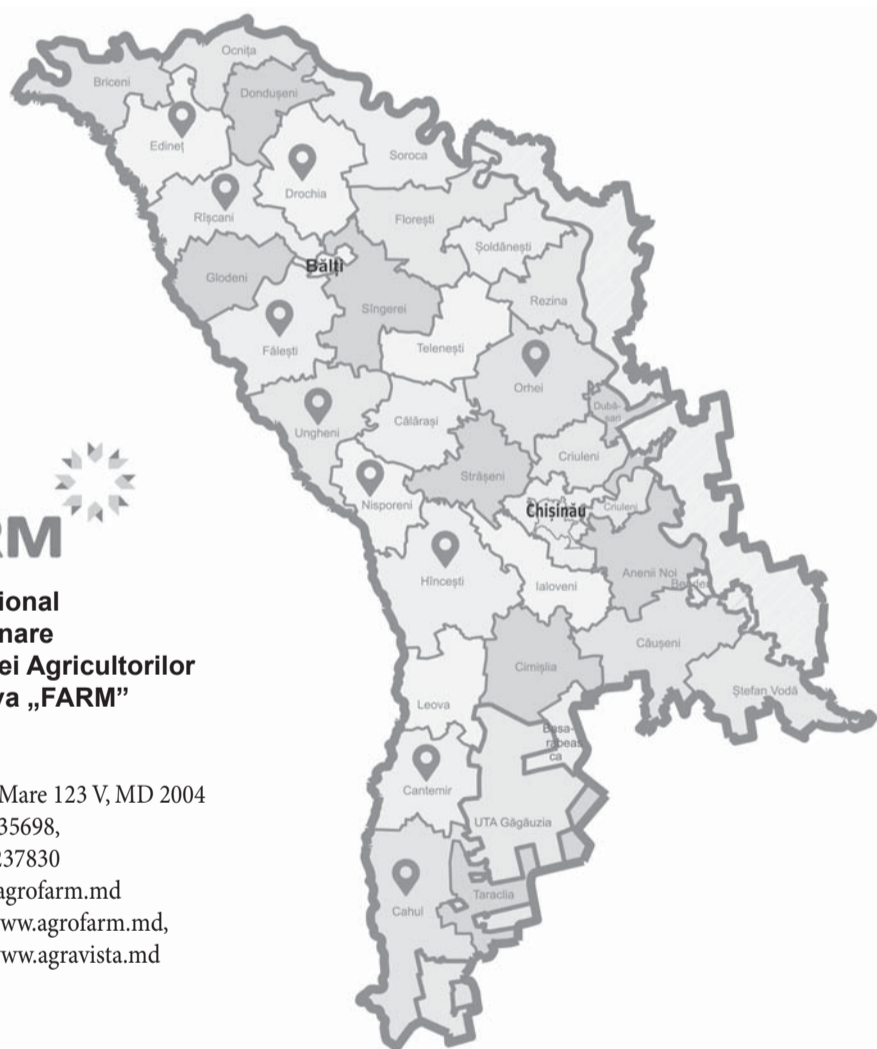
- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs
- Instruiri în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing

SERVICII DE MARKETING

- Servicii de intermediere a producției agricole
- Oferirea informației despre prețuri și piețe
- Promovarea cererilor și ofertelor comerciale
- Elaborarea studiilor și a cercetărilor de piață

Pentru informații suplimentare apelați oficiul național și organizațiile regionale ale Federației Agricultorilor din Moldova

Organizațiile Regionale ale Federației Agricultorilor din Moldova



FARM

Oficiul Național
 de Coordonare
 al Federației Agricultorilor
 din Moldova „FARM”

Or. Chișinău,
 Bd. Ștefan cel Mare 123 V, MD 2004
 Tel: +373 22 235698,
 Fax: +373 22 237830
 Email: farm@agrofarm.md
 Pagina web: www.agrofarm.md,
 www.agravista.md

CANTEMIR

AO „Fermer- AGROinform”
 Str. Trandafirilor 2, et. IV, of. 408
 Tel: 0 273 2 28 53
 cantemir@agrofarm.md

CAHUL

AO „Centrul de Business din Cahul”
 Piața Independenței, 6, of. 105; MD
 Tel: 0 299 2 14 13
 cahul@agrofarm.md

NISPORENI

OO „Nis-AGROinform”
 Str. Suveranității, 2, et.3, of. 307
 Tel: 0 246 2 38 57
 nisporeni@agrofarm.md

DROCHIA

AO „AGRO-CONS”,
 Bd. Independenței, 48
 Tel: 0 252 2 70 32
 drochia@agrofarm.md

EDINEȚ

A.O. „AGROinform”
 Șos. Bucovinei, 37
 Tel: 0 246 2 43 84
 edinet@agrofarm.md

FĂLEȘTI

AO „CUTEZĂTORUL”
 Str. Ștefan cel Mare, 50, et.1, of. 126
 Tel: 0 259 2 29 51
 falesti@agrofarm.md

HÂNCEȘTI

AO „Centrul de Extensiune în Agricultură”
 Str. Mihalcea Hâncu, 123, et. 4, bir. 62
 Tel: 0 269 2 34 08
 hincesti@agrofarm.md

ORHEI

AO „ORHCONSINFO”
 str. Vasile Mahu, 141
 Tel: 0 235 24 955
 orhei@agrofarm.md

RÂȘCANI

AO „Asociația Femeilor de Afaceri
 din Sectorul Rural”
 Str. Independenței 44, of. 12
 Tel: 0 256 2 45 84
 riscani@agrofarm.md

UNGHENI

AO „Centrul Pentru Inițiativă Privată”
 Str. Națională, 7, bir.507,
 Tel: 0 236 2 34 55
 ungheni@agrofarm.md

SOROCA

„Teragronord”
 str. Ștefan cel Mare 27a/5
 Tel: 069021249
 teragronord@gmail.com
 soroca@agrofarm.md

TRANSNISTRIA

AO „Vitality”
 Tiraspol, str. Yunoști 48 of. 10, MD 3300
 068822395
 tiraspol@agrofarm.md
 ongvitality@gmail.com
 viacheslav.bezhenar@gmail.com

În paginile ziarului **Agravista** PUTEȚI PLASA ANUNȚURILE Dvs comerciale.

DORIȚI SĂ **VINDEȚI** SAU SĂ **PROCURAȚI** MATERIAL SĂDITOR, INPUTURI, TEHNICĂ SAU PRODUCȚIE AGRICOLĂ?

Doriți ca despre oferta Dvs să știe cât mai mulți fermieri, producători agricoli,

PERSOANE CU ADEVĂRAT INTERESATE DE DOMENIU?

Ziarul **Agravista** Vă pune la dispoziție **SPAȚIU PENTRU PROMOVARE.**

PUBLICUL DVS ȚINTĂ SUNT TOCMAI CITITORII NOȘTRI!

Nu ezitați să ne contactați la adresa redacției:

Mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 „V”
 Tel: (022)23 56 98; (+373)6 888 22 11 Fax: (022) 23 78 30;
 Sau la adresa de e-mail: ebalan@agrofarm.md

* **PROMOȚIE!** Anunțurile de mică publicitate
 pentru membrii Federației Agricultorilor din Moldova
 se plasează gratuit

FACEȚI UN PAS ÎNAINTE, PROMOVAȚI-VĂ AFACEREA!

**ABONAREA
2021**

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

Abonați-Vă la ziarul

ZIARUL PENTRU ȘI DESPRE
AGRICULTORI

Agravista

INDEX DE ABONARE: PM 21948
AGROMEDIAINFORM



Agravista* este publicația periodică care apare de două ori pe lună cu un tiraj de peste 3500 de exemplare. Ziarul este unul de profil agricol iar abonații Agravista sunt agricultorii, persoanele interesate de domeniu, autoritățile publice locale și naționale.

**TOATE ACESTE LA UN PREȚ
REZONABIL DE NUMAI**

154 de lei

PENTRU UN ABONAMENT

ANUAL

Tematica materialelor o constituie problemele și realizările agriculturii din țara noastră, dar și de peste hotare.

ÎN FIECARE NUMĂR GĂSIȚI:

- ✓ *interviuri cu persoane de decizie,*
- ✓ *știri de actualitate,*
- ✓ *reportaje de la evenimente relevante pentru agricultori,*
- ✓ *istorii de succes,*
- ✓ *explicarea legislației în domeniu,*
- ✓ *anunțuri despre dezvoltare, finanțare și școlarizare pentru agricultori.*

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
14	42	84	126	154

* august vacanță

ABONAMENTE LA ZIARUL NOSTRU POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

